

Bun venit, 2008!

UTM MESAGER UNIVERSITAR

Tara nu se poate ridica decât prin ingineri

Anul XI. Nr. 1 (99). Ianuarie 2008. Ediție lunară în 8 pagini.
Fondator: Universitatea Tehnică din Moldova

www.utm.md/mesager/

Redactor-șef: Leonid Busuioc

Alaiul sărbătorilor
de iarnă se apropie și în
magicul lor
colind ne adresăm Dvs.,
dragi profesori, colegi,
prieteni, cu un sentiment
de profundă recunoștință
pentru efortul educațional
deosebit pe care
 îl depuneți zi de zi în
aulele universitare.

Dincolo de cele terestre
și eterne, fie ca steaua sfântă a Crăciunului
să vă călăuzească pașii pe un drum plin
de împliniri, succese și realizări, să vă
aducă în suflet o rază de lumină și fericire!
Colind curat, brad luminat, moș bogat,
gând împlinit, An Nou fericit!

15 ianuarie – Mihai Eminescu – 158 de ani de la naștere

Un giuvaier al liricii eminesciene, „Colinde, colinde”, de o sensibilitate și delicatețe fără seamăn, pare a fi o subtilă aluzie la Steaua ce i-a călăuzit pe Magi din Răsărit până la peștera Bethleemului, acum 2000 de ani:

Colinde, colinde!

de Mihai Eminescu

Colinde, colinde!
E vremea colindelor,
Căci gheața se-ntinde
Asemeni oglinzilor
Și tremură brazii
Mișcând rămurelele,
Căci noaptea de azi-i
Când scânteie stelele.
Se bucur' copiii,
Copiii și fetele,
De dragul Mariei
Își piaptână pletele,
De dragul Mariei
Ș-a Mântuitorului
Lucește pe ceruri
O stea călătorului.

PLUGUL

Aho, aho, copii argați,
Stați puțin și nu mânați,
Lângă boi v-alăturați
și cuvântul mi-ascultați:

S-a sculat mai an,
bădica Troian
s-a încalcat
p-un cal învățat,
cu nume de Graur
cu șaua de aur,
cu frâu de mătăasă
cât vița de groasă;
și-n scări el s-a rădicat,
ceste câmpuri s-a uitat
ca s-aieag-un loc curat
ce arat
și semănat.

și curând s-a apucat
câmpul neted de arat
în lungiș
și-n curmeziș.
S-a apucat într-o joi
C-un plug cu doisprece boi,
boi bourei,
în coada codâlbei,
în frunte țintăței.
Mânați, copii!
- Hii, hii!

Ziua toată a lucrat,
brazdă neagr-a răsturnat,
și pin brazde-a semănat
grâu mărunț și grâu de vară
deie Domnul să răsără!
Mânați, măi!
- Hăi, hăi!

Și cât lucrul a sfârșit,
iată, mări, s-a stârnit
un vânt mare pe pământ,
și ploii multe după vânt,
pământul d-au răcorit
și sămânța a-ncolțit!
Mânați, copii!
- Hii, hii!

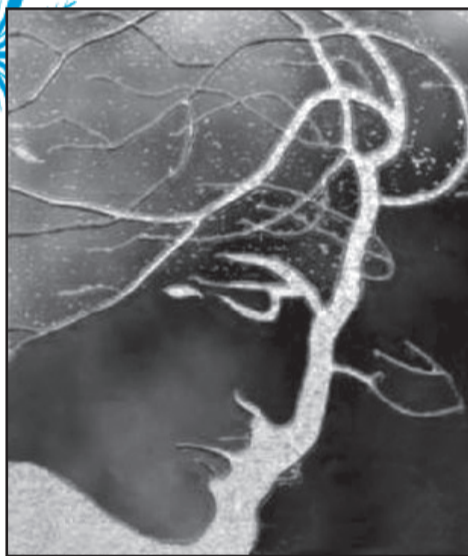
La luna, la săptămâna,
își umplu cu apă mâna

Și se duse ca să vadă
de i-a dat Dumnezeu roadă
și de-i grâul răsărit,
și de-i spicul aurit.
Era-n spic ca vrabia,
era-n pai ca trestia!
Mânați, măi!
- Hăi, hăi!

Troian iute s-a întors
și din grajd pe loc a scos
un alt cal mai năzdrăvan
cum îi place lui Troian,
negru ca corbul,
lute ca focul
de nu-l prinde locul,
cu potcoave de argint,
ce sunt spornici la fugit,
Mânați, copii!
- Hii, hii!

El voios
a-ncălicat,
la Theghin-a apucat,
și oțel a cumpărat
ca să facă seceri mari
pentru secerători tari,
și să facă seceri mici
Pentru copilași voinici,
Ș-altele mai mărunțele
Cu mănunchi de floricele
Pentru fete tinerele
Și neveste ochișele.
Mânați, măi!
- Hăi, hăi!

Ș-a strâns fine
Și vecine,
Și toți finii
Și vecinii
Și vr'o trei babe bătrâne
Care știu rândul la pâine,
Și pe câmp i-a dus,
și pe toți i-a pus
la lucrul pământului
în răcoarea vântului,
Mânați, copii!
- Hii, hii!

La început de an, la jumăta-
tea lui Gerar, sărbătorim o
nouă aniversare, de astă
dată a 158-a, de la nașterea mare-
lui poet Mihai Eminescu.

Cine este Eminescu?

Orice român va răspunde, fără a ezita: expresia superlativă a sensibilității noastre etnice, vocea autorizată și avizată să ne reprezinte națiunea în curcubeul umanității, sinteza axiologică a momentului istoric, unul dintre cei mai mari lirici ai literaturii universale.

Poet revoluționar ca atitudine, ca tip de demers metaforic, ca orizont, contemporan cu epoca, visând perspectivele timpului, timbrându-și inconfundabil vocea.

Vocea unui poet a cărui existență biologică a durat doar 39 de ani (1850-1889), a cărui manifestare creatoare s-a încheiat la 33 de ani, când i-a fost difuzat și unicul volum antum, lăsând însă posterității un inestimabil tezaur de versuri, de bruioane, de variante, ilustrative și ele, la scara ideii de model. Model în care își regăsesc părintele și neoromanticii, și neoclasicii, și simbolisții, și avangardiștii. De fapt, întreaga poezie românească a secolului XX.

Omul de cultură complet – cum l-a desemnat Noica, profetul – cum l-a numit Iorga, cel ce a dat un stil sufletului românesc – după Ibrăileanu, Mihai Eminescu este poetul, a cărui operă învinge timpul, cum afirma Călinescu.

Pro Calitate

În atenția studenților și angajaților Universității Tehnice a Moldovei

În conformitate cu politica UTM în domeniul asigurării calității studiilor, „Planului de activități privind prevenirea și contracararea corupției la Universitatea Tehnică a Moldovei” și excluderii fenomenelor negative prezente în societate, Senatul universității a decis crearea adresei e-mail:

quality.utm@gmail.com

Orice persoană poate expedia la adresa sus menționată sugestii, opinii și informații ce pot contribui la menținerea și îmbunătățirea atmosferei în universitate.

Mesajul va fi recepționat de o persoană obligată să respecte confidențialitatea și să transmită conținutul respectiv factorilor de decizie ai UTM

Erată: din motive tehnice, în nr. 10 (98) al ziarului „Mesager universitar”, adresa e-mail a fost indicată greșit.

Bilanțul anului

Pe 18 decembrie 2007 la ultima ședință din 2007 a Senatului UTM, dl Ion Bostan, rectorul UTM, academician AȘM a expus un amplu raport în tema: „Totalurile activității Administrației UTM în 2007: rezultate și sarcini”.

Vom spiciu doar câteva cifre și fapte, invitând cititorii interesați să se adreseze la Biblioteca UTM, unde s-a depozitat broșura ce are conținutul integral al raportului.

În 2007 la UTM au fost înmatriculați 4556 studenți, inclusiv 1611 cu finanțare de la bugetul de stat și 2945 – în bază de contract.

La toate catedrele UTM s-a implementat la toate catedrele UTM „Dosarul titularului de curs”.

S-a intensificat activitatea îndrumătorilor de grupe academice, iar în orare au fost introduse ore săptămânale de întâlniri ale îndrumătorului cu grupa.

- A fost creat **Senatul Studenților UTM**.
- A fost inaugurat **Complexul Sportiv al Tineretului, Sala Polivalentă de Sport, au funcționat 3 cicluri sportive, 49 de secții sportive în 20 de probe.**
- A fost creat **Centrul de Informare și Orientare Profesională a studenților (CENIOP) etc.**

Hotărârea Senatului UTM din 18.12.2007:

În baza celor expuse, **Senatul hotărăște:**

1. A aprecia activitatea administrației în anul 2007 ca bună.

2. În scopul perfecționării continue a activităților în domeniile de bază și a consolidării realizărilor atinse administrația urmează să întreprindă următoarele:

2.1. În domeniul diversificării surselor de finanțare extrabugetară și optimizării cheltuielilor pentru resursele materiale și energetice

2.1.1. Administrația universității, decanatele facultăților și structurile departamentale să sporească eforturile de diversificare a surselor de finanțare prin:

- participarea mai activă a cadrelor didactice în obținerea granturilor internaționale pentru susținerea învățământului și cercetării științifice;
- participarea mai activă a colectivelor catedrelor la înaintarea proiectelor instituționale naționale, programelor de stat, de transfer tehnologic, de dotare tehnică-materială, etc. finanțate prin intermediul AȘM;
- atragerea mai activă a absolvenților UTM în sponsorizarea consolidării bazei tehnico-materiale.

2.1.2. Administrația Universității să asigure planificarea și efectuarea cheltuielilor conform propunerilor Consiliului de administrație aprobate de Senat;

2.1.3. Administrația Universității să întreprindă măsuri concrete de optimizare și utilizare rațională a surselor financiare atribuite pentru lărgirea și consolidarea bazei tehnico-materiale;

2.1.4. A micșorarea cheltuielilor de resurse prin:

- Încadrarea în limitele stabilite de consum a energiei electrice pentru blocurile de studii și cămine (Responsabili: decanii facultăților).
- Excluderea scurgerilor de apă în blocurile de studii și cămine (Responsabil: Serviciul Administrativ Gospodăresc).
- Deconectarea blocurilor de la rețelele de alimentare cu apă în perioada de noapte (între 22⁰⁰ și 7⁰⁰).
- 2.1.5. Serviciul Administrativ Gospodăresc va elabora și prezenta spre examinare Consiliului de Administrație cu aprobarea ulterioară de către Senat:
 - Programul de mentenanță și reparație a rețelelor ingineresti;
 - Programul de reabilitare termică a corpurilor de studii și căminelor studențești.

2.1.6. Administrația să examineze posibilitatea trecerii campusurilor universitare la încălzire autonomă

2.2. În domeniul procesului de studii

2.2.1. Administrația universității și decanatele facultăților să continue realizarea controlului riguros al desfășurării procesului de studii, al calității lui și a disciplinei de muncă, să asigure sporirea responsabilității șefilor de catedră și a tuturor cadrelor didactice privind rezultatele instruirii.

2.2.2. Decanii facultăților, șefii de catedră să monitorizeze mai eficient activitățile cadrelor didactice în domeniul organizării lucrului de sine stătător al studenților, eficientizării muncii de studii, întăririi disciplinei de instruire, activizarea muncii îndrumătorilor de grupă. În acest context, la diferite nivele, inclusiv la ședințele de catedră se

vor examina problemele în cauză, și se vor elabora măsuri eficiente și personalizate în domeniile de activitate examinate.

2.2.3. Administrația universității, decanatele facultăților și șefii de catedre urmează să continue realizarea măsurilor ce țin de implementarea sistemului LMD bazat pe trei cicluri al studiilor universitare.

În acest context, catedrele de profil:

- vor elabora concepția studiilor de masterat în cadrul domeniilor respective, cu examinarea acesteia la consiliile facultăților în februarie 2008,

– în baza concepției se vor defini planurile de studii pentru ciclul 2 cu aprobarea ulterioară a acestora la ședința Senatului (martie 2008),

– vor efectua repartizarea personificată

a sarcinilor de asigurare didactico-metodică a disciplinelor Programelor respective de masterat.

2.2.4. În scopul îmbunătățirii continue a calității procesului de studii Departamentul de Management al Calității în colaborare cu Comisiile facultăților pentru Managementul Calității, va continua efectuarea sondajelor în rândul studenților, precum și va realiza un sondaj al cadrelor didactice în vederea studierii opiniei acestora vis-a-vis de activitatea universitară și de procesul instructiv-educational.

2.2.5. Pornind de la conținutul planurilor de învățământ la masterat, catedrele de specialitate, în termen de până la 1 aprilie 2008, vor revizui planurile de învățământ pentru ciclul I – studii superioare de licență, asigurând astfel continuitatea studiilor bazate pe 2 cicluri.

2.2.6. Catedrele de profil să analizeze minuțios rapoartele președinților Comisiilor pentru Examenul de Licență și să traseze măsuri concrete de realizare a propunerilor care se conțin în aceste rapoarte. A obliga decanii facultăților să generalizeze măsurile trasate de catedre, și să elaboreze planuri de activitate în domeniul perfecționării procesului de instruire, inclusiv la etapa finală a acestuia.

2.2.7. Departamentul de Management al Calității va iniția și desfășura activități de instruire a cadrelor didactice în vederea elaborării materialelor didactice destinate studiilor la distanță. Administrația UTM va elabora mecanisme de încurajare a cadrelor didactice în vederea elaborării materialelor respective.

2.2.8. Șefii catedrelor DI, UTI, TC, GCG urmează să desfășoare activitățile de elaborare a rapoartelor de autoevaluare a specialităților: Designul interiorului, Utilajul și tehnologia ambalării produselor, Tehnologia prelucrării lemnului, Exploatarea mi-

niere. Rapoartele respective, în termen de până la 31 martie 2008, vor fi prezentate în comisiile de autoevaluare, care se vor constitui prin hotărârea Senatului la ședința din februarie 2008.

2.3. În domeniul instruirii practice

2.3.1. La ședința Senatului din ianuarie 2008 să fie analizată și evaluată starea organizării și desfășurării stagiilor de practică la catedrele UTM și trasate măsurile pentru eficientizarea acestui compartiment important al pregătirii cadrelor ingineresti.

2.3.2. Catedrele de profil să efectueze pe parcursul semestrului de primăvară a anului de studii 2007-2008 acordarea conținutului programelor stagiilor de practică cu modificările planurilor de învățământ și curriculelor disciplinelor de specialitate

realizate în legătură cu aderarea RM la procesul Bologna.

2.3.3. Să se interzică plecările studenților la muncă peste hotarele republicii în timpul desfășurării stagiilor de practică.

2.4. În domeniul educației

2.4.1. Să fie întreprinse măsuri întru aplicarea și respectarea de către studenți a prevederilor Codului de Onoare al Studentului UTM, în care scop în mod urgent să fie constituit Consiliul Codului de Onoare și elaborat Statutul acestui organ.

2.4.2. Catedra de Educație Fizică să elaboreze Strategia de dezvoltare a educației fizice în UTM și un plan de utilizare eficientă, în afara orelor de activități didactice, a sălilor și terenurilor sportive întru practicarea în masă a sportului de către studenți și colaboratori.

2.4.3. Să fie instituită o comisie permanentă pentru supravegherea activității căminelor (ordinea și starea sanitară, corectitudinea cazării, achitarea taxelor, disciplina și munca educațională, practicarea sportului etc.).

2.4.4. Să se întreprindă măsurile necesare pentru efectuarea reparației și punerea în funcție a sălii sportive din campusul sectorului Botanica.

2.5. În domeniul formării continue

2.5.1. Centrul PRC în comun cu facultățile FE, FIU, FIEB, FRT, FIMCM să elaboreze noi programe și să organizeze cursuri de formare continuă în domeniile actuale pentru economia națională și pentru întreprinderile respective din industrie, complexul energetic, comunicații, industria turismului, protecția mediului etc.;

2.5.2. Centrul PRC prin intermediul Consiliului Coordonator de formare continuă al UTM să perfecționeze actele reglatorii universitare existente, privind organizarea formării continue cu scopul creării unui sistem universitar integral de formare con-

tinuă, cu specificarea activităților organizatorice, de cooperare și coordonare a activităților centrelor specializate de formare continuă, amplificarea rolului persoanelor responsabile de formare continuă și stimularea activităților;

2.5.3. Facultățile și catedrele să elaboreze planuri strategice de formare și consolidare a corpului profesoral didactic, acordând o atenție deosebită selectării și formării continue a tinerilor cadre didactice prin: masterat și doctorat, perfecționare continuă a măiestriei pedagogice, stagii de perfecționare la întreprinderi, studiarea experienței pedagogice și științifice în alte universități și instituții de cercetare;

2.5.4. Centrul PRC să organizeze pentru cadrele didactice și studenții UTM:

- seminare tematice pentru îndrumătorii de grupe academice și de perfecționare a măiestriei pedagogice;
- seminare tematice privind modernizarea proceselor de instruire cu utilizarea tehnologiilor informaționale și crearea premiselor pentru implementarea instruirii la distanță;
- elaborarea și editarea „Ghidului studentului” privind organizarea lucrului individual.

2.5.5. Centrul PRC să elaboreze planul de învățământ pentru formarea cadrelor didactice a instituțiilor de învățământ secundar profesional și colegii în variantele: formare continuă pentru obținerea calificării suplimentare (admitere în baza diplomei de licență, ciclul I) și studiilor superioare de masterat profesional pedagogic (ciclul II);

2.5.6. Facultățile și catedrele cu asistența consultativă a Departamentului Cooperării Internaționale să studieze posibilitățile de colaborare cu universitățile de peste hotare, care ar include concomitent cu alte activități universitare, și perfecționarea cadrelor didactice, mobilitatea academică a acestora.

2.6 În domeniul cercetării științifice și tehnologice

2.6.1. Prorectorul pentru cercetare științifică, Departamentul Investigații Științifice și Dezvoltare Tehnologică (DIȘDT), împreună cu prorectorul pentru activitatea didactică să elaboreze un plan de acțiuni în vederea racordării activității de instruire doctorală la rigorile europene vizate în prevederile Procesului Bologna. Ca prim pas, de format o școală doctorală în inginerie, luând în considerație legislația în vigoare a R. Moldova.

2.6.2. Prorectorul pentru cercetare științifică, Departamentul IȘDT să asigure o coordonare eficientă a cercetării științifice din cadrul celor 6 centre de cercetare ale UTM, acreditate de CNNA, și secțiile AȘM.

2.6.3. Prorectorul pentru cercetare științifică să întreprindă măsuri de antrenare mai largă a catedrelor în procesul de cercetare. Un accent deosebit să se pună pe formarea Centrelor internaționale de cercetare, pentru a facilita accesul la proiectele de cercetare europene.

2.6.4. Prorectorul pentru cercetare științifică, Departamentul IȘDT să asigure sprijinul necesar colectivelor de cercetare în vederea promovării proiectelor științifice și de transfer tehnologic, punând accent pe agenții economici din țară și de peste hotare.

2.6.5. Prorectorul pentru cercetare științifică, Departamentul IȘDT să contribuie la organizarea și participarea colaboratorilor, doctoranzilor și studenților la conferin-

(Continuare pe p. 8)

Seminar internațional

Noile tehnologii ale informației și comunicării schimbă perspectiva asupra practicii educaționale, implementarea acestora fiind considerată drept una dintre cele mai importante probleme la acest început de mileniu.

Cinci zile de e-learning – învățământ la distanță

Prima sugestie avansată ca urmare a analizei experienței acumulate în acest domeniu este că trebuie acordată o **prioritate absolută** cercetării tuturor problemelor legate de introducerea computerului în educație, **accentul fiind pus pe formarea și reprofilarea profesorilor**. În acest context, la UTM, cu susținerea **AUF (Agenției Universitare Francofone)**, și-a desfășurat lucrările seminarul internațional cu genericul „**Organizarea și gestiunea cursurilor on-line**” (19-23 noiembrie).

Di **Victor Topreț**, decan al FCGC, a binevoit să fie gazda acestei manifestă-

de evaluare; Platforma E-learning „Moodle”. Asistența tehnică, de un bun nivel, a fost oferită de dl **Victor Ghieșu**, șeful Centrului de calcul al FCGC, iar cel logistic de **Liliana Lupușor**, responsabilă la Centrul de Acces la Informație AUF din Moldova.

Cursul s-a bucurat de un succes deosebit la formatori. Noile metode de predare/învățare/evaluare vor asigura o înaltă calitate a procesului instructiv, fiind, concomitent, foarte atractive atât pentru profesori, cât și pentru cei instruiți. Se deschid astfel noi perspective pentru învățământul nostru universitar.

ri. La seminar am avut oaspeți de la Universitatea din București, Universitatea de Tehnologie Chimică și Metalurgie din Sofia, Universitatea de Stat din Bălți, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „N. Testemițanu”, Universitatea de Stat din Moldova, Institutul de Științe ale Educației și, desigur, colegii noștri de la UTM: în total 18 persoane.

Conceptorul cursului a fost dl **Ilie Ilev**, profesor la Nouvelle Université Bulgare cursurile fiind ținute în limba franceză. Conținutul seminarului a fost următorul: *Organizarea pedagogică a unui curs on-line; Evaluarea sistemelor de instruire și învățare; Scenariul unui curs on-line; Sout-uri*

Într-o atmosferă solemnă dna **Valérie Ciolos-Villemin**, responsabilă la Agenția Universitară Francofonă, Antenne de Moldova, în prezența prorectorului UTM dlui **Valentin Amariei**, a înmănat Certificatele de formator.

Ca o evoluție firească a experienței acumulate, la UTM din luna ianuarie va fi inițiată o serie de seminare vizând formarea profesorilor în domeniul instruirii la distanță și instruirii asistate de calculator.

Nicolae LUCA,
șef-adjunct Departamentul
de Management al Calității,
responsabil de studiile la distanță la UTM

Pe 7 octombrie 2007 dl Victor Șontea, prof. univ., dr., directorul Filiei Francofone „Informatica” de la FCIM a organizat o foarte interesantă și acut necesară conferință-seminar cu studenții-membri ai comunității „Softuri libere pentru dezvoltare” de la UTM – circa 150 de persoane de la diferite facultăți, nucleul de bază fiind cei de la FCIM.

În enorma sferă a IT (Information Technologies) s-au dacă spunem românește avem abreviere înversată – TI (Tehnologii Informaționale), care, precum se știe, cuprinde întregul glob pământesc, aidoma unui păienjenis, de unde și denumirea „Păienjenisul global”, noi folosim desigur softuri (software – englezește). Și cele global răspândite se știe, sunt celele Microsoft. Înșă aceste softuri le poți folosi numai dacă sunt licențiate, or asta costă scump. Scump nu doar pentru noi, în Moldova, dar și pentru oricine în lume, pentru că banii se fac greu, desigur, iar softuri trebuie foarte multe.

Specialiștii-utilizatorii de IT au căutat soluții... și au găsit „sursa deschisă a softului” – în englezește „open source software” – un nou fenomen informatic acum în comunitatea IT. Dar în interiorul fenomenului s-a produs o anumită disociere pentru a specifica noțiunile „free software” (soft liber), abreviat – FS și „open

OS/FS, FLOSS – abrevieri necesare inginerilor

Softul liber

source” (sursă deschisă), abreviat – OS. Adesea însă se folosește abrevierea OS/FS pentru „open source/free software”. De asemenea, se întâlnește și abrevierea FLOSS (free/libre/open source software) sau FOSS – cu aceeași semnificație.

Deci avem puse față în față două concepții de softuri. Softurile care se comercializează, așa numitele „licențiate”, precum Microsoft, ele se mai numesc „softuri-propietar”, pentru că într-adevăr au un proprietar care deține „secretul” și difuzează softurile cu așa numita „sursă închisă” sau „cod închis”.

Acestea se comercializează cu bani mari pe piața mondială.

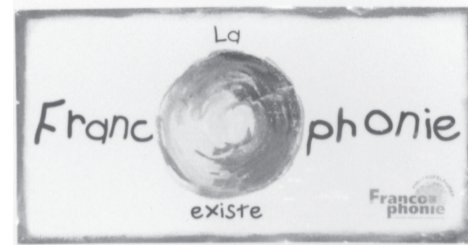
Și în opunere au apărut și se dezvoltă așa numitele „softuri libere”, care sunt accesibile maselor largi de utilizatori, ele fiind parte gratuite, parte plătite într-un mod rezonabil.

Este o concurență serioasă pe piața mondială a IT. Tot mai mulți utilizatori tind spre „softul liber”.

Pe lângă faptul accesibilității sub

10 ANI RODNICI AI FILIERELOR FRANCOFONE

Pe 12 decembrie Asociația Universităților Francofone (AUF) a consemnat Aniversarea a 10-a a Filierelor Francofone în universitățile din Moldova. Cu această frumoasă ocazie directorilor celor două filiale francofone de la UTM – „Informatica” (FCIM) și „Tehnologii alimentare” (FTMIA) – respectiv dlui **Victor Șontea**, prof. univ., dr., și dlui **Jorj Ciurac**, conf., dr., li s-au înmănat Certificate de onoare.

Un material amplu privind succesele Filierelor Francofone de la UTM vom publica în unul din numerele viitoare ale „Mesagerului Universitar”.

Colaborări internaționale

Pe 13 decembrie 2007 la sediul Proctoratului UTM a avut loc o întâlnire de rămas bun cu dna Valerie Mock, profesoară la Universitatea din Texas, SUA, care a susținut diferite cursuri didactice pentru studenții, doctoranzii și profesorii de la FCIM și FIEB timp de un semestru.

Dna profesoară **Valerie Mock** a venit la UTM pe linia cunoscutului Program Fulbright, finanțat de Guvernul SUA și prevede susținerea învățământului superior în alte țări prin oferirea de burse profesorilor americani pentru a preda diferite cursuri și concomitent oferă posibilități pentru profesorii din diferite țări să-și perfecționeze profesia în SUA, prin predarea anumitor discipline și prin cercetarea științifică. Programul poartă numele senatorului american Fulbright, la ideea căruia Congresul SUA în 1946 a elaborat o lege privind schimbul academic între SUA și alte țări.

În Moldova Programul Fulbright oferă burse de cercetare pentru profesorii din universități sau pentru experți extrauniversitari, dar cu titlul de doctori în știință.

Deci dna Valerie Mock, în calitatea sa de bursier Fulbright, a predat un semestru cursurile „Managementul strategic”, „Analiza sistemică” și „Economie” studenților de la Filiera Anglofonă – FCIM și în grupele de elită de la FIEB. Pentru profesori și doctoranzi dna Mock a susținut prelegeri privind „sistemul de învățământ superior din SUA”.

La întrunirea de încheiere a misiunii didactice a profesoarei americane la UTM a asistat și dl **John Balian**, prim secretar pentru cultură și presă din cadrul Ambasadei SUA în RM.

Di **Valentin Amariei**, prorector UTM, a rostit un cuvânt de mulțumire față de dna profesoară Valerie Mock, față de Guvernul SUA, care ajută pe linie didactică multe țări,

Profesoara americană la UTM

inclusiv RM, prin Programul Fulbright.

Din partea UTM dl Amariei a înmănat dnei Valerie Mock o Diplomă de Excelență și albumuri cu vederi din Moldova pentru amintire de aflare între studenții și profesorii UTM.

Dna Valerie Mock a exprimat cuvinte calde de mulțumire pentru condițiile bune ce i s-au creat pentru a-și susține cursurile planificate în cadrul Bursei Fulbright, pentru comunicarea sufletistă pe care a simțit-o din partea studenților și profesorilor UTM, cu care a avut ocazia să se întâlnească în acest răstimp din septembrie-decembrie 2007. Dna Mock și-a exprimat speranța de a reveni și cu altă ocazie la

UTM, instituție didactică superioară cu statut științific pronunțat, fapt care îmbie cercetătorii și profesorii din multe țări, inclusiv din SUA.

La întrunire au mai asistat dna **Tatiana Lucinschi**, șefa Departamentului Cooperări Internaționale UTM, dl **Nicolae Țurcanu**, decanul FIEB, conf., dr., dl **Adrian Bejenaru**, lector superior la FIEB.

liber în comparație cu softul precedent, cel de proprietar Microsoft (Windows).

De exemplu, dacă eu unul instalez soft liber, dar utilizatorii cu care eu trebuie să comunic lucrează cu softurile de proprietar (Windows) legătura este imposibilă. Sau dacă softul liber există la un număr mic de utilizatori, dar la majoritatea sunt instalate cele de proprietar (cum se întâmplă de altfel acum), înseamnă că legătura-comunicarea va putea fi realizată doar între acești puțini utilizatori.

Altă cale însă nu există decât să extindem arealul softului liber, pentru că în situația trecerii la softuri licențiate, cum ne obligă legislația internațională, va fi imposibil să suportăm cheltuielile. Și asta se resimte nu doar la noi, în Moldova, ci în toate țările.

Nu există acum țară unde să nu-și facă loc tot mai mult softul liber.

De exemplu, Asociația Universităților Francofone (AUF), sub auspiciile căreia se află și Filiera Francofonă „Informatica” de la FUA, promovează softul liber în toate cele 685 de universități francofone din țările lumii.

Softul liber în general are un vector convenabil anume către sfera educațională. Rusia a trecut toate școlile sale la softul liber. În Canada softul liber se aplică tot mai larg. În Marea Britanie guvernul finanțează aplicarea softului liber pe o arie destul de largă etc.

Aspecte studentești ** Aspecte studentești ** Aspecte studentești ** Aspecte studentești ** Aspecte studentești

ASIST: Asociația pentru susținerea inițiativelor studenților și tinerilor

ASIST este un ONG (organizație ne-guvernamentală) care, după cum reiese și din denumirea sa, susține diferite iniți-ative în mediul studentesc din republica Moldova.

DI **Marc Mazureac**, coordonator de programe, împreună cu dl **Dumitru Ionașcu**, student FIEB, UTM, membru al Consiliului de Administrație, într-o discuție cu dl **Valentin Amariei**, prorector UTM, au căutat tangețe de colaborare în subiectul acum foarte discutat al deplasării unor studenți vara la lucru în Statele Unite ale Americii în cadrul unei companii cunoscute sub denumirea englezească „Work & Travel” („Muncă și călătorii”), precum și diferite alte aspecte adiacente.

ASIST, după cum afirmă dl Marc Mazureac, lucrează acum asupra elaborării unei baze de date pentru studenți. Aici vor fi plasate informații ample privind stagiile de practică. Se știe că studenții

întâmpină dificultăți serioase în căutarea unui loc unde să-și facă stagiul de practică la specialitatea pe care o învață. Informațiile acestea vor indica întreprinderile, organizațiile, instituțiile din RM, dar și din unele țări străine.

Și tocmai aici se intercalează în discuție compania foarte insistentă tradusă în Chișinău – „Work & Travel”. Mulți studenți motivează că munca în străinătate ar putea fi estimată ca practică de specialitate. Dar din experiența vacanțelor trecute se vede că nici pe departe nu e așa. Firmele care racolează studenți le oferă acolo ocupații ordinare: spălarea veselei în restaurante, munci agricole etc.

Pentru studenții cu specialități ingineresti, cum sunt cei de la UTM, ca, de altfel, pentru multe alte specialități, asemenea ocupații nicidecum nu intră în noțiunea „practică de specialitate”.

Un alt moment negativ rezidă în termenul de 3 luni, ba poate și mai mult, consumat pentru aceste deplasări. Unii

studenți pleacă la începutul lunii iunie și se întorc la finele lui septembrie sau prin octombrie.

Deci ONG-ul ASIST trebuie să țină cont de aspectele acestea și să propună reguli raționale de organizare cu discernământ a practicii didactice peste hotare pentru anumite categorii de studenți pentru a evita neapărat așa numita „deplasare în masă” – pericol care ne amenință, pe cât se vede.

La convorbirea despre care relatăm s-a concretizat faptul că UTM și USM își formează acum Centre de orientare profesională și plasare în câmpul muncii a absolvenților de facultate. Prin urmare, se formează și aici solide baze de date privind locurile pentru practica didactică în RM și în anumite țări străine.

Baze de date la ASIST și baze de date la universități – nu ne vom pomeni cu o dublură inutilă? Este necesară o coordonare în tema dată pentru a folosi

rațional și forțele, și câmpul informativ, astfel ca aceste baze de date de la diferiți subiecți să se completeze, dar nu să se dubleze.

Pe cât se vede, în mediul studențimii din Moldova există preocupări destul de persistente privind subiectul deplasării peste hotare

în timpul vacanței de vară pentru a trece așa numita „practică didactică”. Aceste preocupări sunt încălzite tot mai aprig de diferitele organizații de racolare sub deviza măgulitoare „Work & Travel”, cu tot felul de propuneri, chipurile, rentabile.

Dar se știe că la pomul lăudat să nu te duci cu sacul mare. **Aceste organizații au interese egoist-financiare și asta se vede din taxele enorme, pe care le impun studenților.**

Să fim atenți! Să deschidem bine ochii! Să lămurim studenții ce înseamnă a învăța și a-ți forma profesia de viitor. Dar ce înseamnă a-ți știrbi programul fundamentat științific al studiilor la universitate prin anumite momeli ieftine de câștig, zice-se, a niscaiva bani peste hotare cu riscuri serioase. Iar cel mai mare risc este să-ți pierzi perspectiva de a studia normal la universitate și să obții diploma autentică de specialist, asigurându-ți viitorul.

La practică

Studenții la stagii

DI **Iurie Dohmilă**, șeful Catedrei „Tehnologia Construcțiilor”, ne-a conturat un tablou destul de amplu în ceea ce privește susținerea practicii. La specialitatea „Tehnologia prelucrării lemnului” practica didactică sub conducerea dlui **V. Toporeț**, conf., dr., a trecut în ateliere și laboratoare. Până în prezent au susținut „examenul de practică” 12 din cei 17 studenți care au trecut acest gen de practică, în viitorul apropiat urmând să-l susțină și ceilalți.

Practica tehnologică condusă de dl **M. Mihailov**, lector superior la aceeași specialitate „Tehnologia prelucrării lemnului”, a fost susținută de către toți cei 19 studenți.

Practica managerială la aceeași specialitate, sub conducerea **T. Țmocaliuc**,

lector superior, au trecut-o 12 studenți și toți au îndeplinit cu succes cerințele „Caietului de sarcini”.

În cadrul practicii studenții au lucrat la diferite întreprinderi din capitală: SA „Stejaur”, SRL „Belix lemn”, SA „Ambianța”.

Situația stagiilor de practică la specialitățile „Construcții și inginerie civilă”, „Evaluarea imobilului” se prezintă pozitiv. Practica tehnologică – au efectuat stagii de practică 214 studenți, dintre care au susținut deja 180. Practica managerială a fost efectuată de 84 de studenți, dintre care au susținut 73. Procesul de susținere continuă. Rezultatul final se așteaptă a fi pozitiv – impedimente pentru succesul comun nu există.

Fii precaut, domnule student!

Work & Travel: storcător de bani studentești păgubitor, dar nu ajutor

Pe 5 decembrie 2007 studenții de la Facultatea de Radioelectronică și Telecomunicații, UTM au deschis mai bine ochii asupra scopurilor meschine urmărite de Work & Travel. Rectorul UTM, dl Ion Bostan, le-a vorbit amănunțit despre acestea...

Cele 26 de firme care funcționează astăzi la Chișinău sub marca Work & Travel, alergând în sudoarea frunții să racoleze cât mai mulți studenți prin taxele enorme pe care le iau cu fel de fel de „bombonele amăgitoare” își umplu buzunarele proprii cu bani studentești.

De exemplu, pe spinarea studenților de la UTM firmele Work & Travel au turnat în propriile buzunare un venit de 3 milioane de dolari SUA. Dar când vin între studenți agenții acestor firme au cuvinte mieroase: mergeți, dragi studenți, în America și veți câștiga bani, veți face și practica...

Dacă studentul pleacă din luna mai și vine în luna septembrie - Work & Travel cere nu mai puțin de 4 luni de zile pentru călătoria „de lucru” în SUA – atunci să ne întrebăm: ce fel de instruire inginerescă este asta? a întrebat rectorul sala plină de studenți. De ce studenții din SUA au doar 18 zile de vacanță, iar studenții noștri să piardă 4 luni de zile?

Da, bani trebuie să faci, dar nu cu prețul pierderii studiilor, cu paguba viitorului profesional. De altfel, banii făcuți pe linia Work & Travel s-au dovedit a fi o iluzie: studenții abia își recuperează cheltuielile, iar plusul e foarte neînsemnat.

Dacă „lucrul” în SUA ar fi, într-adevăr „practică de producție” la o întreprindere, nimic de zis. Studentul ar îndeplini „Caietul de sarcini” și totul ar fi în cadru. Dar cum se poate numi practică inginerescă spălarea vaselor într-un restaurant sau bar? Or cei mai mulți studenți au avut ceva asemănător „de lucru” în SUA în timpul verii trecute.

Rectorul le-a vorbit verde-n ochi studenților prezenți la adunarea de la FRT.

La 1 septembrie studentul lipsă pe motiv de lucru pe linia Work & Travel va fi luat la evidență. De la 15 septembrie vor începe Conferințele de susținere a stagiilor de practică. Studentul care nu va susține stagiul respectiv va fi exmatriculat sau va repeta anul/semestrul, în funcție de caz.

Diploma inginerescă are și indicația „Practică”. Fără „practică” diploma de inginer nu e valabilă.

UTM va acționa cu toată exigența, așa că studenții trebuie să cântărească serios consecințele.

S-a spus să se știe: pentru nesusținerea sesiunii de vară și a stagiilor de practică în mod hotărât vor urma exmatriculările... cu posibilitatea restabilirii abia peste 10 luni, conform regulamentelor.

Voi cereți de la noi calitate, dar și noi cerem de la voi disciplină didactică, a adăugat rectorul în mod foarte convingător.

Studenții au înțeles exigențele UTM, deci, pe cât se vede, Work & Travel are cale închisă la decanatul FRT.

Evaluarea imobilului

Șefa Catedrei „Evaluarea și Managementul Imobilului”, dna **Svetlana Albu**, conf., dr., ne oferă cu amabilitate informații privind practica de vară-2007. Studenții anului I au trecut practica didactică. Ea se axează pe așa numita analiză a pieței imobiliare. Studenții lucrează în biblioteci, răsfoind ziarele, revistele, preponderent cele de publicitate, și anume publicitatea imobilului. Ei trebuie să se familiarizeze cu prețurile și de ce factori depind acestea. Studiază și alte aspecte, cum ar fi planificarea apartamentelor, sistemele de rețele et.

Cei ca 45 de studenți ai anului I au lucrat bine vara în biblioteci la practica didactică, deci notele sunt pozitive peste tot.

Peste 50 de studenți de la anul III au efectuat așa numita practică de evaluare. Ei s-au aflat la întreprinderi specializate în evaluare, cum ar fi cunoscuta ARA, SRL „Triada”, SRL „Casa privată”, SRL „Acon imobil” etc. Aici studenții au participat nemijlocit la evaluări pe teren. Alte grupe de studenți au mers la obiectele indicate (blocuri locative) și au adunat informații

inițiale pentru evaluare. Toți studenții au lucrat spornic în luna iulie, a așa că și aici notele au fost pozitive pe toată linia.

Trebuie să evidențiez un fapt deosebit de pozitiv, adaugă dna Svetlana Albu. Mulți dintre studenții noștri sunt rugați să se angajeze în câmpul muncii paralel cu studiile. La anii superiori, mai ales la anul III. Vorba e că volumul de evaluări este foarte mare, iar cadre de evaluatori nu ajung.

Și studenții, cei mai buni desigur, primesc ofertele de angajare, se înțelege, pe un volum de muncă acceptabil, iar paralel continuă studiile. Pe noi asta ne bucură, pe de o parte, pentru că studenții obțin mai multe cunoștințe, se ciocnesc cu viața de toate zilele, deși, pe de altă parte, am fi vrut ca toți să se afle în aule până la finalul oficial al studiilor.

Deci fapt e că „producția” Catedrei „Evaluarea și managementul Imobilului” este foarte bine cotate pe piața muncii, iar în acest context bunul său aport și-l aduce desigur practica bine organizată și executată conform caietului de sarcini, acesta fiind planificat în mod științific.

Studentenții din Chișinău se pregătesc în România

SC CONSTRANS din București asigură an de an, prin grija directă a Președintelui Societății, ing. **Eduard HANGANU**, sprijinul logistic, financiar și material pentru efectuarea practicii tehnologice a studenților de la Universitatea Tehnică din Moldova specialitatea „Căi Ferate, Drumuri și Poduri”. În cadrul programului propus de CONSTRANS, pentru ca legătura între proiectare și execuție să fie bine înțeleasă, studenții au avut posibilitatea de a vedea pe teren, în diverse faze de execuție, cele mai reprezentative șantiere din țară, și anume: *Fluidizarea traficului pe Drumul Național 1 (DN1) între km 8+100 – km 17+100 Băneasa, Consolidare Pod, km 36, Autostrada AI, București – Pitești, Pasaj supraterran Basarab, Reabilitare drum expres DN 5, Varianta de ocolire a orașului Pitești, Varianta de ocolire a orașului Sibiu*. Au putut vedea etapele tehnologice ale lucrărilor pentru: pregătirea plăcii de suprabetonare în vederea aplicării hidroizolației; pregătirea execuției rosturilor de dilatație; execuția parapetului pietonal; asfaltarea rampelor pasajului DN 1.

La pasajul Basarab, lucrarea fiind în faza de început, au urmărit toate fazele

de execuție începând cu execuția coloanelor forate de diametru mare, sonometrului și injecții la coloanele deja executate; pregătirea capetelor coloanelor și armarea radierelor, în paralel cu execuția cofrajelor și betonarea elevațiilor pasajului. Drumul expres DN 5 le-a oferit un

exemplu de „metamorfoză a proiectului” (au putut vedea documentația de proiectare întocmită de CONSTRANS și apoi transpunerea ei pe teren, lucrarea fiind în faza de recepție finală la standarde europene).

Varianta de ocolire a orașului Pitești

vizitată prin amabilitatea executantului SC ASTALDI SA și a Consultantului (ing. rezident **Dan Suhani**) le-a demonstrat tinerilor studenți un exemplu de șantier european având în vedere amploarea lucrării și a tehnologiilor de ultimă generație folosite.

Această tradiție a practicii efectuate de studenții din Republica Moldova în România a început din anul 2003. De la început, primele grupe de practicanți erau 4 persoane iar în acest an s-a ajuns la 6. Anul acesta au participat la această practică următorii studenți: Aurelia DONICI, Alicia BUSUIOC, Veronica EMELCIUC, Andrei EFTODII, Victor SERDIUC și Victor UNGUREANU.

Serviciul de consultanță CONSTRANS asigură realizarea compartimentului Tehnologia și Organizarea lucrărilor, iar departamentele Drumuri și Poduri în domeniul proiectării, folosind tehnologii și SOFT-uri performante.

De asemenea, nu au rămas fără atenție și metodele de studii ale materialelor rutiere și aparatul de laborator de cel mai înalt nivel.

Ca în fiecare an, studenții au fost însoțiți de către dl prof. univ., dr. Andrei ABABII de la Universitatea Tehnică de Construcții din Chișinău.

Andrei ABABII,
prof. univ., dr. ing. UTM, Chișinău

Angela VISAN,
director calitate - CONSTRANS, ing.

Masă rotundă studentescă

Premierea grupelor fruntașe

Pe 5 decembrie 2007 în sala de festivități din blocul nr. 1 Siliului studențesc al FRT (președinte – studenta **Stela Cibriciu**) a organizat o adunare cu sens educativ pronunțat: premierea a 3 grupe studențești cu cele mai bune rezultate în baza a 3 criterii: **frecvența, reușita, activități extracurriculare**.

Sensul educativ s-a accentuat prin preocuparea profund pedagogică a decanului dlui **Sergiu Andronic**, exprimată în ideea de a invita la manifestare și pe rectorul UTM, dl **Ion Bostan**. Manifestarea, s-ar părea, era de ordin „local”, dar în procesul de educație totul importă – și manifestările „locale” valorează nu mai puțin ca cele de amploare. Tocmai acest fapt a fost subliniat de către dl rector, care s-a văzut obligat desigur să-și întrerupă pentru un moment ocupațiile sale importante și să vină între studenți, să le vorbească în tema studiilor făcute cu abnegație, precum și generațiile anterioare de studenți – ortaci ai rectorului, ai decanului, ai profesorilor – au studiat cu mare sărguință.

În această atmosferă puțin exaltată dl rector a felicitat grupele studențești care au cucerit locuri de frunte în munca didactică și socială, înmânându-le și câte un premiu bănesc destul de bunșor: grupa SOE-041 (monitor – studenta **Stela Budeanu**) – premiul I și **3000 de lei**; grupa SOE-051 (monitor – studentul **Gabriel Rusu**) – premiul II și **2000 de lei**; grupa SOE-061 (monitor – studentul **Sergiu Mereuță**) – premiul III și **1000 de lei**.

Exemplul acestor grupe i-a însuflețit pe toți monitorii celorlalte grupe academice de la FRT, ei fiind de față.

Dna **Serafima Sorochin**, prodecan pentru educație, a fost cea care a inspirat această adunare, adunare care, de fapt, este doar punctul final al unei activități și al preocupării anterioare de lungă durată. Educația este un drum lung, dar care aduce, până la urmă, roade dulci. Trebuie însă să te pătrunzi de importanța lui, spunea la această adunare dl Sergiu Andronic, decanul FRT.

MASTERAT FIEB

La ora actuală masteratul FIEB este cel mai impunător ca număr de persoane în cadrul UTM, ne informează dna **Marcela Botnaru**, prodecan, lector superior. La masteratul FIEB studiază persoane cu o diferită pregătire la licență – nu neapărat în economie.

Acest fapt convine multor licențiați, deoarece la specialitatea lor „neeconomică”, prin masteratul FIEB, ei își adaugă și una deja economică. Astfel, ei își amplifică imaginea profesională – fapt important la angajarea în câmpul muncii.

La momentul actual la masteratul Facultății de Inginerie Economică și Business își fac studiile 47 de persoane – 5 pe baza bugetului de stat, iar 42 – prin contract. Ca să surprindem diferența numerică, vom spune că la alte facultăți masteratul are cam până la 10 persoane.

Masteratul FIEB este atrăgător, pe cât se vede, prin caracterul aplicativ al studiilor economice pe

care le oferă. Nu e vorba de studii economice generale, ci neapărat cu aplicare în industrie sau construcții. Caracterul aplicativ este cerut și aceasta e logic, deoarece economia generală poate exista doar ca reflecție științifică, pe când în viața de toate zilele, societatea are nevoie de economiști care să cunoască și un domeniu concret de producție.

Masteranzii învață un an academic, având 450 de ore așa zise „de contract” – în auditorii și alte 450 – pentru munca de sine stătătoare.

Dna **Tatiana Proca**, șefa secției studii postuniversitare la UTM, ne-a informat că la cursurile de masterat de la cele 10 facultăți ale UTM studiază 272 de persoane. Deci numărul de 47 la masteratul FIEB constituie o „coloană” destul de solidă.

Exemple

În ajunul sărbătorilor de iarnă Biroul sindical studențesc (președinte – **Eugen Cepoi**, proaspăt lector-asistent, anul trecut student), a lansat o inițiativă plină cu un deosebit conținut educativ – a colecta timp de trei zile – 17, 18, 19 decembrie – bani, cadouri de diferit caracter pentru copiii unui orfelinat din RM.

În holul FCGC ornat cu panouri și fotografii la temă stă o masă pe care se află boxele pentru donații bănești și un recipient pentru diferite cadouri specifice. Recepția tuturor darurilor o fac studenții-activiști sindicali: **Inga Botnaru**, președinta Comisiei pentru cultură la Biroul sindical studențesc, și membrii acestei comisii – **Ion Jitaru, Valeria Toporeț, Denis Telepan, Tudor Ureche, Mihai Chițan**.

Donațiile vin de la studenți, de la profesori și de la diferiți vizitatori care trec pe la facultate cu diferite ocazii, fiind mișcați de acțiunea în sine – a aduce daruri de sărbători copiilor orfani, dar și gestul studenților, ei înșiși copii ceva mai mari, de pe acum plini de solicititudine față de cei neajutorați.

Frumos, foarte frumos gest al studenților de la FCGC.

Frumoase acțiuni educative la FCGC

* * *

Vrem să subliniem ideea pentru care se optează întotdeauna în pedagogie: educația este profund eficientă atunci când izvorăște din sânul celor, pe care vrem să-i educăm. În sensul educației sociale, implicit personale, pentru că acestea sunt indisolubil legate reciproc, lucrea-

Nu e nevoie să convingi prea mult studenții să curățe zăpada în jurul blocului de studii – atmosfera educativă „lucrează” de la sine.

Nu e nevoie să chemi la repetiții pentru TVC, deoarece buna atmosferă educativă în facultate „lucrează” de la sine. Și iată că echipa **TVC** – pe locul I. Ba și bine sponsorizată cu 5 mii de lei pentru pregătiri și manifestare din partea cunoscutei firme „Supraten”.

* * *

Decanatul FCGC (decan – dl **Victor Toporeț**, conf., dr.) impresionează prin „ușile deschise” ori-când pentru studenți, cu orice întrebări,

ză bine, înțelept și cu plăcere dl **Eugen Cepoi**, până mai ieri student, conducând sindicatul studențesc de la FCGC. El este ajutat de colegii săi din Biroul sindical, pentru că exemplul șefului îndeamnă...

chestiuni, aici ei găsind răspunsuri binevoitoare din partea prodecanilor **Diana Muntean, Liubovi Usturoi, Alexandru Râșcovoi**, a metoștelor **Svetlana Vizitiu, Tamara Lepșii, Diana Apostol**.

Educație estetică

Eu, Ionel și muzica

(Urmare din numărul de decembrie 2007)

Seara a treia

Ionel: Încă de aseară se țin de mine „bangurile” cele largi-largi la pian – începutul rapsodiei pe care mi-ai pus-o ieri. Am simțit o muzică aranjată într-o formă sonoră, fără margini. Dar, să-ți spun drept, am totuși un sentiment de nemulțumire...

Eu: Nemulțumire? Ce fel?

Ionel: Nemulțumire de fapt că nu pot să repet această muzică în gând. Sunetele parcă nu au fost încheiate într-o melodie clară și finită, să zicem, ca într-un „Ciardaș” unguresc.

Eu: Ai prins just sugestia întinsului nemărginit al rapsodiei, mai cu seamă, în partea întâia... Dar nu ai dreptate când spui că nu există acolo melodie clară și finită ca într-un „Ciardaș”.

Ionel: la pune din nou discul.

Eu: Poftim. Uite, vezi? Acordurile acestea largi de la început – rare ca o cascadă, în praguri mari, apoi registrul de jos al pianului și... iată-iată, ritmul se întetește, amintind tocmai ceva asemănător cu ciardașurile...

Ionel: Anume că doar „ceva”. De fapt, la audierea a doua parcă „văd” mai clar melodia, mai bine zis, câteva melodii, care trec din una în alta... Probabil, ieri nu prinsesem bine în minte această muzică.

Eu: Just! Omul fredonează o melodie numai după ce a prins-o cu memoria. Dar pentru asta chiar și cel mai simplu cântec trebuie ascultat mai mult decât o dată.

Ionel: Astăzi, după ce rapsodia mi-a „întrat” mai bine în memorie, descopăr noi sugestii.

Eu: Interesant, ce-ți mai sugerează această rapsodie?

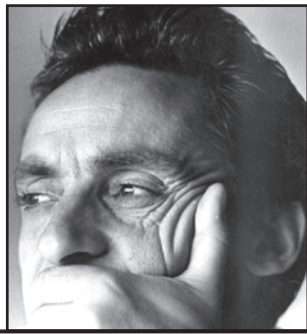

Ionel: Deocamdată nu-ți spun. Să ascultăm și a treia oară această „Rapsodie a II-a ungară” a lui Liszt...

Eu: Bravo! Aceasta înseamnă că simți nevoia de a pătrunde cât mai adânc în melodie. Vrei să memorizezi tot drumul cu toate cotiturile, urcușurile și coborâșurile pe care le parcurge muzica. De bună seamă, ca să poți fredona, trebuie să te obișnuiești cel puțin cu niște frânturi din stofa muzicii. Acesta și este procesul de „înțelegere” a muzicii.

Ionel: Ai avut dreptate. Acum, ascultând-o pentru a treia oară, parcă am prins-o bine de tot. Felul în care sună această larghețe de necuprins relevă, ai zice, și o undă de tristețe, de nostalgie.

Eu: Mie-mi pare la fel și cred că e firesc. Ce caracter au melodiile din această rapsodie? Se vede că-s ungurești. N-ai să spui că-s moldovenești sau japoneze... Stabilim mai întâi caracterul național al muzicii. Pentru că este de natură populară, rapsodia ca gen muzical e o compoziție bazată pe melodii populare. Fiecare popor și-a cristalizat pe parcursul secolelor anumite procedee de concepție melodică, un fel de intonații ale sale autohtone. Reflectând diverse influențe ale popoarelor cu care au venit în contact în decursul istoriei, procedeele acestea melodice au devenit cu timpul tradiționale, determinând astfel specificul folclorului muzical al fiecărui popor și nu numai al folclorului, dar și al muzicii

Leonid Busuioc

profesioniste naționale, deoarece arta muzicală profesionistă a crescut întotdeauna pe arta populară, ca pomul pe sol.

Apoi, să ne întrebăm: cine este compozitorul **Ferents Liszt**? S-a născut în 1811 într-un sătuc îndepărtat din întinsa câmpie ungurească – Doborian.

Deci din copilărie a fost mereu lângă țărânel ungu, lângă popor, i-a auzit cântecetele, i-a înțeles păsul. Muzica populară, cu toată filozofia vieții „cifrată” în ea, i-a fost sădită adânc în inimă.

Devenind un mare pianist, el trăiește de tânăr, de prea tânăr, prin țări străine – Franța, Germania, Italia. Pe la 1847, la 36 de ani, începe să scrie muzică. E compozitor! Dar atunci când un compozitor se așează la pian și începe să compună muzică, la ce melodii se gândește mai întâi?

Ionel: Cred că la acelea, pe care le simte cu toate fibrele inimii lui, la melodiile pe care i le-a cântat mama când era el copil...

Eu: Natural, în minte-i vor reveni melodiile ungurești, care îi vor răscoli multe amintiri. Iar dacă mai adăugăm aici și faptul că Liszt se afla mereu departe de țara sa și că, după natura sa, inima unui compozitor e foarte sensibilă, este clar că rapsodia are neapărat și o umbră de tristețe, de dor, de nostalgie...

Ionel: Acum pătrund și mai mult în substanța muzicii din rapsodia ascultată. Parcă simt și eu un sentiment de deosebită venerație pentru patrie, părinți, strămoși, popor. Deoarece mi-l închipui pe acest **Ferents Liszt** atât de profund în iubirea lui pentru patria sa, încât parcă-l văd ieșind din tumultuosul oraș Paris, în câmp, desfășurându-și brațele ca să cuprindă tot Universul, iar odată cu el și scumpa lui Ungarie. Sau mi-l închipui culcându-se pe iarbă cu fața în jos, punând urechea la pământ, să audă prin „undele pământului”, „ce se mai face” în Ungaria lui...

Eu: Mișcătoare imagini, poetice chiar, deși te știam „biolog sadea”.

Ionel: Am simțit profund aceste fapte sumare ale biografiei compozitorului.

Eu: Stai! Fixăm: ai simțit. Te înveți deci a simți. A simți mai profund. Uite, ai simțit faptele biografice, care ți-au învolburat imaginația și imediat ai simțit și rapsodia pe care a scris-o acest om. Ții minte, la început, rapsodia îți sugera numai imaginea de larghețe, a unei simple câmpii. Asta ar fi fost însă prea superficial: o melodie largă – o sugestie a vastității câmpiei și atât.

Ar fi lipsit elementul profund emotiv, acea inimă pe care compozitorul **Liszt** a clădit-o în zidul rapsodiei, precum meșterul **Manole** și-a clădit scumpa soțioară în zidul mănăstirii, dacă-ți mai amintești de cunoscuta baladă populară.

Însă tu ai putut simți mai profund muzica rapsodiei, deoarece ai aflat mai întâi unele date despre compozitor. De unde le-ai aflat? Ți le-am spus eu. Iar eu le-am aflat din carte. Deci puteai și tu să le afli din carte.

Concluzia?

Ionel: Trebuie să mai citim câte ceva despre muzica pe care o audiem ca să putem simți mai profund această muzică.

Eu: Perfect. Dar să mergem mai departe și să mai aflăm câte ceva despre rapsodie. „Rhapsodia” din grecește înseamnă cântare sau declamarea cântecelor epice. Vechii rapsozi, cântăreți-pribezi (rătăcitori) își depăneau povestirile din trecutul eroic al poporului, recitând din „Iliada” și „Odiseea” lui Homer, susținându-și declamația cu un acompaniament la instrumente de coarde – lire, chifare.

Ionel: Ce este o liră știu, pentru că și astăzi ea reprezintă simbolul poetic al muzicii

La invitația... elevului-ministru

Liceul „Gaudeamus” din Chișinău (sectorul Ciocana) este unul din puținele, dacă nu chiar unicul de la noi, care are propriul Parlament, Cabinet de miniștri, ai căror membri sunt elevii – structuri educative cu un puternic conținut pe linia maturizării civice a generației în creștere, care mâine-poimâine va furniza, de bună seamă, viitori parlamentari, miniștri, diferiți demnitari în stat. Dar mai presus de orice funcție – oameni cu o rațiune dezvoltată și o inimă sensibilă, ei fiind apti de a construi o viață mai plină de lumină. E o asemănare cu structurile studențești și de tineret din republică în același sens.

Și iată că dra **Elina Romanciuc**, elevă în clasa a XI-a la Liceul „Gaudeamus”, în postul de ministru al științei și creativității în Guvernul liceului, a venit la redacția „Mesagerului Universitar”, anume la o gazetă universitară, cu invitația de a le vorbi lor, tinerilor din cadrul Societății științifice și de creație a elevilor „Un pas spre viitor” de la Liceul „Gaudeamus”, într-o temă ce îi interesează profund – „Cum se scrie o teză de curs?”

Vorba e că liceenii de la „Gaudeamus”, clasele X, XI, XII, sunt obligați să scrie pe

tot o „teză de curs”, căci ce este o „teză de curs” dacă nu o compunere de proporții, în cazul dat – o carte, adică o cercetare mai profundă a unei probleme anume.

Di Busuioc le-a povestit elevilor, cu digresiuni uneori amuzante, cum a cercetat subiectul „Ce este muzica clasică?”, astfel ca liceenii să înțeleagă, prin analogie, cum ar trebui să cerceteze eventual oricare altă temă: cum să găsească în literatura informativă (bunăoară, în dicționare) o primă expunere asupra subiectului cercetat, să afle cine a mai scris, a mai cercetat în acest sub-

parcursul celor trei ani de studii o teză de curs pe o temă fie fixată, fie la libera alegere. Minunat lucru, să scrie liceanul o teză de un într-o temă de cultură generală sau de științe reale, în care să-și etaleze capacitățile intelectuale, dar și veleitățile pentru munca de cercetare. Aceasta îl pune într-o situație de gândire continuă, de concentrare permanentă, de maturizare mai densă, de meditație asupra propriului eu. Or dacă omul ajunge să facă o anumită introspecție, uitându-se în sine ca într-o fântână să vadă ce fel de „apă” conține el însuși (fie de filozofie, fie de științe reale), avem deja un „material” bun pentru „prelucrare”. Așa se formează... tinerii cercetători! Doar „a cerceta” este o calitate de fond a omului cult.

Prin această metodă pedagogică a tezelor de an, Liceul „Gaudeamus” se apropie de substanța universitară, deci pregătește studenții de mâine ai facultăților.

Redacția l-a „delegat” la întrevedere cu elevii de la Liceul „Gaudeamus” pe redactorul șef, dl **Leonid Busuioc**. Tocmai apăruse numărul proaspăt al „Mesagerului Universitar” și dl Busuioc avu grijă să „difuzeze” câteva exemplare în sala cu liceeni. În subiectul pe care a încercat să-l descifreze – „Cum se scrie o teză de curs?” veni tocmai bine articolul D-sale „Eu, Ionel și muzica” – un fragment din cartea cu același nume, scrisă cu ani în urmă, reprezentând de fapt

cii – un instrument muzical cu coarde. Dar ce este chifara?

Eu: E un fel de chitară. Potrivit Dicționarului muzical, chifara/chitara e un instrument muzical din Grecia antică, cel mai prețuit în ierarhia instrumentelor muzicale, având de la 4 până la 18 coarde. Conform mitologiei grecești, chifara servea pentru acompanierea imnurilor înălțate în cinstea zeului Apollo. Interesant, nu-i așa?

Ionel: În dicționar se demonstrează chiar și desenul acestui instrument antic. Foarte interesant!

Eu: Dar să revenim la rapsodie. Care sunt semnele distinctive ale acestui gen de muzică? Ea este strâns legată de folclorul muzical al poporului respectiv, fapt ce condiționează dragostea profundă față de patrie și popor, redată de rapsodie și sugerată eventual ascultătorilor.

Rapsodia a cunoscut cea mai înaltă strălucire a sa anume la **Ferents Liszt**. „Rapsodiile ungare” ale lui (el a scris 19 rapsodii) alcătuiesc o pagină importantă a muzicii

iect, să studieze și lucrările autorilor respectivi, adunând astfel „materialul brut” pentru teză. Pe măsură ce materialul se adaugă, se limpezește și subiectul. Elevii vor asocia la „gândurile altora” și gândurile lor, vor medita și vor veni cu propriile judecăți și concluzii, avansând câte puțin în scrierea lucrării.

În finalul întrevederii liceenii au pus diferite întrebări, din care se putea surprinde un fapt pozitiv: gândirea lor asupra subiectului „Cum se scrie o teză de curs?” se află într-o fierbere destul de... fierbinte. Trenul e pornit...

Sigur că asemenea liceeni, cu o pregătire teoretică excelentă și deprinderi științifice formate încă din liceu, sunt așteptați la **Universitatea Tehnică a Moldovei**, universitate care are înzidit în conceptul său de formare a tinerilor specialiști acest punct de bază – cercetarea științifică, a subliniat dl **Busuioc** în concluzia alocuțiunii sale.

Au fost abordate și idei multilaterale sub aspect pedagogic cu profesoarele dna **Mariana Pîrțac** – limba română, președinta a Societății științifice și de creație a elevilor „Un pas spre viitor”, dna **Valentina Curchi** – limba română în clasele alolingve.

La această întrunire de natură intelectual-pedagogică au participat și unii părinți, astfel demonstrându-se interesul larg pentru creșterea culturală a generației de liceeni de la „Gaudeamus”.

universale. La baza rapsodiilor lui **Liszt** se află multe rapsodii din folclor, pe care compozitorul le-a cules și le-a prelucrat, asemenea lui **Vasile Alecsandri** în literatura noastră, care a cules și prelucrat multe poezii populare. Liszt a publicat **10 caiete de melodii naționale** ungurești. Mai târziu el revine la aceste „Caiete” și le concepe din nou, numindu-le deja, cum le cunoaștem și azi – „Rapsodii ungare”. Munca asupra lor a durat 38 de ani, din 1847 până-n 1885.

Ionel: 38 de ani!...

Eu: Poți să spui, o viață întreagă sufletul lui a fost legănat de melosul popular, pe care l-a „retopit” în minunatele sale „Rapsodii ungare”. De regulă, fiecare rapsodie începe lent, depănându-se ca o poveste, ca o baladă. Am putea face aici o paralelă cu **doina noastră românească**, care de asemenea începe lent, parcă izvorând din adâncurile istoriei.

E clar, muzica doinei și a „Rapsodiei a doua” diferă, însă procedeele, forma sunt asemănătoare.

STINDARDUL CATEDREI PURTAT DE TINERI

Solidul grup de 11 tineri profesori Sangajați în ultimii 3 ani la Catedra „Construcții și Mecanica Structurilor” (CMS) dau într-adevăr speranța că stindardul bunelor tradiții didactico-științifice va fi continuat cu succes.

Dr. **Gheorghe Moraru**, prof. univ., dr. hab., șeful catedrei, a subliniat faptul că stagiul de muncă al catedrei este egal cu cel al Universității Tehnice. Pe parcursul anilor aici au susținut cursuri 12 doctori habilitați, profesori universitari – fapt foarte grăitor sub toate aspectele universitare. Tonusul catedrei poate fi menținut doar dacă există o preocupare permanentă de primenire a colectivului cu tineret profesoral. Mai cu seamă în vremurile noastre, când din motive cunoscute tineretul științific nu alege cu mare avânt branșa profesoratului.

Catedra CMS are azi în rândurile sale 11 tineri lectori selectați cu grijă și interes dintre absolvenții ultimilor ani. Cei 11 tineri lectori constituie un succes important proiectat de realitatea socială de azi, când, se știe, posturile pedagogice nu sunt solicitate. Cum s-a reușit?

Multe depind de șeful catedrei, dl Gh. Moraru, care influențează tineretul studentesc nu doar prin prestigiul științific propriu – D-sa este un specialist notoriu în domeniu – dar și prin stilul de dirijare a catedrei, având mereu în vedere și aspectul întineririi colectivului didactic. Fiind la începutul carierei didactice sau lucrând la catedră cel mult 2 ani, acești tineri lectori au subliniat plăcerea profesională de a lucra împreună și sub îndrumarea colegială a unui manager universitar, profesor cu înalte virtuți didactice și specialist de clasă, precum este dl Moraru. La îndemnul său convingător tinerii foști studenți din anul universitar trecut sau încă unu-doi ani anteriori au ales să ocupe posturi didactice la catedră.

Catedra CMS este una de bază la FCGC, aici se predau discipline fundamentale și de specialitate în construcții – „Mecanica structurilor”, „Teoria elasticității”, „Construcții metalice”, „Construcții din beton armat”, „Construcții din lemn și materiale compozite” plus metode speciale de calcul ale structurilor de rezistență, cum ar fi metoda elementelor finite ș.a. Toată această materie se află la baza planului de învățământ pentru formarea inginerului în construcții.

Există, fără îndoială, o satisfacție launtrică pentru fiecare tânăr profesor să predea la o asemenea catedră. Mai ieri erau ei înșiși studenți – studenți de frunte. Sigur că își doresc să fie promovați, dar promovarea fără cunoștințe astăzi nu merge, pentru că își doresc o promovare nu

oriunde, ci în etajul de sus al construcțiilor – în proiectări. Iar acolo se cer cunoștințe foarte serioase. Deci urmează masteratul, apoi doctoratul și tot așa, cât mai sus. Deci ei dau dovadă de perseverență, privesc în viitor, lucrează pentru perspectivă.

Să facem cunoștință.

Adrian Boțan, doctorand și tânăr profesor, predă „Mecanica structurilor” și „Construcții din beton armat”.

Vasile Gașpar, masterand, tânăr profesor, predă „Mecanica structurilor”, „Metoda elementelor finite”, „Construcții din beton armat”, „Utilizarea calculatorului” și „Infografică”.

Sergiu Știrbu, masterand, tânăr profesor, predă „Mecanica structurilor”, „Construcții metalice”, „Utilizarea calculatorului”.

Andrei Vasilache, masterand, tânăr

profesor, predă „Construcții metalice” și „Mecanica structurilor”.

Voscresenscaia Iulia, doctorand, tânără profesoară, predă „Construcții din beton armat”.

Olesea Berdaga, absolventă a masteratului la FCGC, tânără profesoară, predă „Informatică” și „Utilizarea calculatorului”.

Victoria Nichita, absolventă a FRT, tânără profesoară, predă „Utilizarea calculatorului”.

Mihai Ursu, doctorand, tânăr profesor, predă „Construcții din beton armat”.

Dumitru Lozovan, absolvent al masteratului la FCGC, tânăr profesor, predă „Construcții din lemn și materiale compozite” și „Construcții metalice”.

Sergiu Chișlearu, doctorand, tânăr profesor, predă „Mecanica structurilor”, „Metrologia și controlul calității în construcții”, „Construcții metalice”.

Cazacu Nicolae, absolvent al masteratului la FCGC, tânăr profesor, predă „Mecanica structurilor” și „Construcții metalice”.

În spatele acestui șir de nume oarecum sec la citire trebuie să vedem faptul social tonic de întinerire a catedrei prin asemenea noi cadre didactice care, într-adevăr, arată ca o coloană de soldați ai științei ce preiau stindardul catedrei și, astfel, forța pedagogică a unei structuri didactice de

bază la FCGC nu scade, ci se fortifică. Merg umăr la umăr două generații de profesori spre binele noilor generații de studenți.

Se știe că salariile la catedră nu sunt atât de solide, încât să fie un factor fundamental de atracție. Universitatea caută să suplimenteze salariile statale pentru a stimula tinerii să vină la catedre. Aici se adaugă și ajutorul de spații locative în cămine sau în noile blocuri care se construiesc în condiții mai favorabile.

Tinerii profesori de la Catedra CMS lucrează paralel în diferite centre de proiectări, fiind stimulați acolo de salarii importante. Apare întrebarea: de ce totuși tinerii profesori se mențin la catedră? Care ar fi stimulentele lor aici? Explicația e simplă: stimulentele fundamentale ale catedrei rezidă în cunoștințe. Aici se plămădește știința domeniului, apar ideile, se dezvoltă și se perfecțiază în permanență cunoștințele. Or tocmai cunoștințele constituie suportul permanent al unui specialist. Centrele de proiectări doresc ca acești tineri să lucreze și la catedră, această împrejurare menținându-i într-o formă științifică bună, ceea ce se cere și în practica producției. Avem de față o împletire de interese: catedra ajută tinerii profesori să progreseze în cariera științifică, iar producția susține această tendință și, implicit, pe tinerii profesori care lucrează paralel în sectorul real al economiei.

Lucrul la catedră și în sectorul real ajută la ridicarea calității procesului didactic, deoarece se amplifică circulația ideilor între producție și catedră. Este o interdependență între sectorul real și instituția didactică, fapt foarte benefic pentru dezvoltarea ambelor entități. Mult depinde și de stilul de conducere a catedrei, astfel că aici să clotească gândirea profesional-didactică și de cercetare științifică, stil imprimat desigur de șeful catedrei, dl Moraru.

Tinerii profesori au accentuat și faptul că sectorul producției cere și cere cadre de la catedră, dar nu se prea obosește să răspundă cu reciprocitate: să ajute la dotarea laboratoarelor etc. Se simte necesitatea unei legi ce ar reglementa relațiile material-financiare între întreprinderi și universități sau alte instituții didactice în problema pregătirii și recrutării noilor rânduri de specialiști.

Exemplul Catedrei „Construcții și Mecanica Structurilor”, se pare, este unicul la UTM care a atins o asemenea performanță – încadrarea în ultimii 2-3 ani a 11 tineri profesori din rândul studenților de ieri. Mai bine de jumătate de catedră. Dl Gheorghe Moraru, șeful catedrei, promovează o abordare managerial-pedagogică demnă de urmat. Tinerii profesori preiau stindardul catedrei – fapt deosebit de încurajator pentru viitorul UTM în ansamblu.

Acum ia aminte: îți imaginezi persoana rapsodului cu instrumentul muzical de coarde, barba lui albă, pletele-i cărunte, de parcă nici nu-i om aievea, ci mai curând un zeu. Și tot cântă moșul, cântă, larg-lent... lar noi, vrăjiți de cântarea lui, îl ascultăm până când unul dintre noi se intercalează în „povestea moșului” și deodată se aude o melodie nouă, zglobie, de dans unguresc. Dar numai pe câteva clipe, căci pianul, făcând niște pasaje-treceri, revine iar la „bangurile” largi, reluând, întrucâtva preschimbat, aceeași gravă melodie a „moșului”. Din nou larghețea trece prin făptura noastră. Iar pianul fuge repede prin alte pasaje și apare o altă melodie ungurească, de un deliciu deosebit și aceasta.

Acum ia aminte: îți imaginezi persoana rapsodului cu instrumentul muzical de coarde, barba lui albă, pletele-i cărunte, de parcă nici nu-i om aievea, ci mai curând un zeu. Și tot cântă moșul, cântă, larg-lent... lar noi, vrăjiți de cântarea lui, îl ascultăm până când unul dintre noi se intercalează în „povestea moșului” și deodată se aude o melodie nouă, zglobie, de dans unguresc. Dar numai pe câteva clipe, căci pianul, făcând niște pasaje-treceri, revine iar la „bangurile” largi, reluând, întrucâtva preschimbat, aceeași gravă melodie a „moșului”. Din nou larghețea trece prin făptura noastră. Iar pianul fuge repede prin alte pasaje și apare o altă melodie ungurească, de un deliciu deosebit și aceasta.

De aici începe propriu-zis partea a doua a rapsodiei, cu melodiile sale iuți de dansuri populare. Prin ele poporul își arată măiestria folclorică, atât de diferită de la o regiune la alta. Și aici surprindem din nou asemănarea cu structura muzicală a doinei noastre. Cu

o deosebire: doina are doar două melodii – una lentă și alta iute. Rapsodia însă are un întreg potpourri, o mulțime pestriță de melodii populare, variate de compozitor la nesfârșit, împletite ingenios, pline de un farmec deosebit.

Valoarea inestimabilă a rapsodiei rezidă în faptul că ea cuprinde, ca într-un tezaur sfânt, melodii ale poporului din diferite perioade istorice.

Ionel: Vasăzică, în rapsodii poți să vezi istoria poporului?

Eu: O istorie simțită, trecută prin inimă, cântată cu sufletul. O istorie spusă în limba muzicii. În rapsodii, se înțelege, nu vei găsi perioade și nume concrete, dar vei descoperi neapărat spiritul poporului care s-a afirmat de-a lungul vremii.

Ionel: „Rapsodia a doua ungară” a lui Liszt, acum că știu atâtea despre ea, îmi sensibilizează și mai mult simțul dragostei față de meleagul natal. Arătând cât de mult își iubește el țara, Liszt parcă ne îndeamnă: „Așa trebuie să-ți iubești și tu patria”. Vreau

să subliniez aici momentul generozității muzicii, dacă înțeleg bine.

Eu: După mine, e o idee surprinsă foarte just. Muzica nu e... egoistă.

Rapsodiile lui Liszt, deși supranumite „ungare”, își dovedesc generozitatea sau, ca să spunem așa, altruismul artei în genere, devenind universale. De aceea sunt ascultate, interpretate în diferite țări ale lumii.

Ionel: Iar eu mă întorc și zic, cum spunea Creangă: fără să fi „răscolit” tu toate acestea despre rapsodii și compozitorul lor, nu știu dacă aș fi surprins în această muzică atâtea aspecte.

Eu: Într-adevăr, un studiu preventiv privind muzica pe care o ascuți întotdeauna ajută. În cazul rapsodiei – pentru a limpezi rădăcinile care au alimentat o astfel de muzică.

De fapt, trebuie să citești cărți de muzică pentru cultura proprie, care-ți va ajuta să înțelegi adâncurile muzicii, sensurile ei filozofice. În fond, rapsodia, ca limbaj mu-

Colaborare sindicală: UTM – Institutul Politehnic Kiev

A devenit deja o tradiție de mulți ani în cadrul contractului de colaborare între organizațiile sindicale ale Universității Tehnice a Moldovei și Universității Naționale Tehnice a Ucrainei „Institutul Politehnic Kiev” de a efectua un schimb reciproc de experiență. Organizația sindicală a universității din Kiev având o vârstă onorabilă de 104 ani, evident, are cu se mândri în formele sale de activitate de protejare a intereselor social-economice a membrilor săi, care numără peste 10 000 de membri.

Pe 11-13 octombrie 2007 într-o vizită oficială la „IPK” s-au aflat președinții de comitete sindicale ale instituțiilor superioare de învățământ din Chișinău, organizată la inițiativa Consiliului Republican al Sindicatelor educației și științei din RM și Comitetului sindical al UTM. Genericul schimbului de experiență a fost „Procesul de la Bologna și acțiunile sindicatelor în acest context”.

În cadrul întreprinderilor bilaterale au avut loc discuții utile și interesante la „IPK” și la sediul Comitetului orașenesc al sindicatelor din învățământ din or. Kiev.

Membrii delegației au apreciat înalt formele de conlucrare cu administrația universității în cadrul Contractelor co-

luctive de muncă, care se semnează în cadrul fiecărei facultăți (institut), apoi între CS și administrația universității, și formele de dare de seamă privind realizarea acestora. Delegația a fost primită de Comitetul sindical și prim-prorectorul instituției.

În final s-a convenit de a **prolonga** Acordul bilateral de colaborare între CS al UTM și CS al Universității Naționale Tehnice din Ucraina „IPK” pentru următorii 5 ani. Totodată, s-a convenit de a primi la UTM o delegație de lideri sindicali de la „IPK” în anul 2008.

Ion POCAZNOI,
președintele Comitetului
sindical-colaboratori

zical, e destul de accesibilă, pentru că ea cuprinde multe melodii folclorice, pe care le recunoști cu ușurință după o a doua, a treia audiere.

Dacă știi că aceste rapsodii se numesc „ungare”, te vei gândi imediat la muzica populară a acestui popor. Fiecare dintre noi a avut posibilitatea să audieze la radio, tv sau în sălile de concert muzică de caracter național unguresc, vestitele ceardașuri, de pildă.

Ceardașuri sunt multe, dar ele au un specific al lor, pe care nu-l vei confunda cu horele noastre sau cu o melodie populară bulgară, specific pe care îl surprinzi și în „Rapsodia a doua”, anume pentru că este ungară.

Ionel: Astăzi punem punct aici. Plec cu „Rapsodia a doua” de Ferents Liszt în minte.

Eu: ...și în inimă.

Ionel: Da-da, acum am învățat să simt muzica și cu inima. La revedere!

PLUGUL

Eu cu stânga apucau
și cu dreapta secerau,
și pin lan înaintau
de părea că înotau;
alții-n urma lor legau,
snopuri nalte adunau,
și clăi mândre rădicau
ce la soare se uscau.

Mânați, măi!
- Hăi, hăi!

Apoi carele-ncărca
și pe toate le căra
și girezi nalte dura
în sterița vântului;
apoi aria-și făcea
și din grajd mai aducea
zece iepe
tot sirepe,

și de par că le lega,
și pe toate le mâna
împrejurul parului
d-asupra fătarului,
Mânați, măi!
- Hăi, hăi!

lepele mereu fugea,
funia se tot strângea,
de par iute ajungea,
și grăul se treiera
și flăcăi îl vântura,
Dimerlia scutura,
harabalele-ncărca
și la moară le pleca.
Mânați, copii!
- Hii, hii!

Iar hoța cea de moară
când văzu atâtea cară
încărcate cu povară,
puse coada pe spinare
și plecă în fuga mare
la cea luncă de scăpare.

Lunca mare
frunză n-are,
lunca mică
frunza-i pică.

Iar morarul, meșter bun,
zărea moara pin cătun
și-și lua cojoc mișos
și mi-l îmbrăca pe dos,
și-și luă ciocanu-n brâu,
și mai lua și un frâu.

apoi iute alerga,
ș-o apuca de călcâi
d-o pune pe căpătâi
și-i da cu ciocanu-n șele
d-o așeza pe măsele.

Mânați, măi!
- Hăi, hăi!

El o lua de lăptoc
și-o da iar în vad la loc.
și turna d-asupra-n coș
grăul mărunțel de cel roș:
grăul s-aședea pe vatră
și din coș cădea sub piatră,
de sub piatră în covată
curgea făină curată,

Mânați, copii!
- Hii, hii!

Troian mult se bucura,
zeciuală morii da,

pe morar îl dăruia,
apoi călare suia
și voios se înturna
cu flăcăii ce mâna.
iar boii se opinteau
și roțile scârțâiau
Mânați, măi!
- Hăi, hăi!

Iată mândra jupâneasă,
Dochiana cea frumoasă,
c-auzea tocmai din casă
chiotul flăcăilor,
scârțâitul carelor;
și-n cămară că mergea
și din cui își alegea
sită mare și cam deasă
tot cu pâna de mătăasă.
Sufleca ea mâneci albe
și-arăta brațele dalbe
și cernea, mări, cernea,
ninsoarea se așternea:
pe sus tobele băteau,
negurele jos cădeau.

Mânați, măi!
- Hăi, hăi!

Apoi mama plămădea
ș-o lăsa până dospea;
apoi colaci învătea,
pe lopată mi-i culca
și-n cuptor îi arunca!
apoi iară cu lopata
rumeni îi scotea și gata.
Atunci ea-mpărțea vr-o cinci
la flăcăii cei voinici,
și-mpărțea trei colăcei
la copiii mititei,
iară mândrului bărbat
ii dădea un sărutat!
Mânați, măi!
- Hăi, hăi!

Cum a dat Dumnezeu an
holde mândre lui Troian,
astfel să dea și la voi,
ca s-avem parte și noi,
să vă fie casa casă,
să vă fie masa masă;
tot cu mesele întinse
și cu fețele aprinse,
tot cu casele grijite,
cu buni oaspeți locuite;
și la anul să trăiți,
să vă găsim înfloriți
ca perii
ca merii,
în mijlocul verii.
Mânați, măi!
- Hăi, hăi!

De urat am mai ura,
dar ne-i că vom însera
pe la curtea dumneavoastră,
departe de casa noastră.
dumneavoastră aveți parte
de curți nalte, luminate,
văruite, șindrilită
și cu ferești strălucite;
noi avem bordeie mici,
bune de plugari voinici,
veltucite și lipite
și cu stuh acoperite;
dar câte paie-s la noi,
atâți bani fie la voi!

De urat, am mai ura
dar ne-i că vom însera,
și avem a trece-n cale
o dumbravă rea din vale,
unde sunt fete nebune
ce azvârlă cu alune
și se leagă de feciori
ca albinele de flori,
și le-ncurc cărările
tot cu dezmierdărie.

După G. Dem Teodorescu,
Poezii populare,
Editura Tineretului, 1957

CENTRUL DE CALCUL DE LA FUA

Efervescența proiectelor acum este mare și acest lucru îl simți imediat de cum deschizi ușa la Centrul de calcul FUA, situat în blocul de studii nr. 9 din campusul „Botanica”. Pe la orele 18.30 nici un loc din cele peste 40 la Centru nu era liber. Fiecare student părea că ține un „dialog” interminabil cu interlocutorul de vizavi – „dl Calculator”!

Centrul de calcul se deschide la ora 8 fix și tot la o oră fix, numai că seara, la 20.00, se închide. În aceste 12 ore neîntrerupte dialogul „student-calculator” pentru proiectări continuă neabătut. Abia că termină un student acest „dialog” și altul îi ia locul. Și tot așa ziulica întregă.

Faptul bucură. Studenții sunt motivați să lucreze intens. Fiecare știe că dincolo de pereții facultății mâine viața practică, tumultul economiei de piață îl va întreba **ceva esențial**, de care depinde viitorul personal.

Acel „ceva esențial” se referă la profesie: **știi ori... nu prea știi!** Tocmai de aceea azi calculatoarele se „încing” la fierbințeala muncii studentului, inclusiv în centrul de calcul FUA.

Bilanțul anului

(Urmare din pag. 2)

te, simpozioane și saloane naționale și internaționale.

2.6.6. Prorectorul pentru cercetare științifică, Departamentul IȘDT să concluzioneze mai eficient cu catedrele universității în vederea antrenării masive a studenților în procesul de cercetare științifică.

2.6.7. Prorectorul pentru cercetare științifică, Departamentul IȘDT să întreprindă măsurile de rigoare pentru a spori eficiența procesului de brevetare a realizărilor științifice obținute de colaboratorii UTM.

2.7. În domeniul relațiilor regionale și internaționale:

Ținând cont de experiența acumulată în domeniul relațiilor de cooperare internațională și în scopul participării cât mai active a facultăților, catedrelor și departamentelor UTM în diverse programe internaționale, care sunt o sursă extrabugetară de finanțare extrem de valoroasă pentru universitate, în anul 2008:

2.7.1. Departamentul de Cooperări Internaționale al UTM, împreună cu responsabilii de relații internaționale de la facultăți, să promoveze insistent cooperarea internațională cu universități și centre de cercetare din alte țări,

2.7.2. Departamentul de Cooperări Internaționale să organizeze pe parcursul anului seminare de informare despre oportunitățile de participare în multiplele programe internaționale

2.7.3. Departamentul de Cooperări Internaționale să promoveze valorificarea cât mai diversă a burselor oferite de structurile internaționale și universitățile din străinătate;

2.7.4. Catedrele și facultățile UTM să intensifice participarea la proiectele internaționale prin programele internaționale;

2.7.5. Coordonatorii de proiecte să informeze periodic administrația UTM despre progresul proiectelor, iar la finalizarea proiectelor educaționale și de cercetare științifică să se organizeze seminare, unde să fie prezentate rezultatele obținute;

2.7.6. Departamentul de Cooperări Internaționale împreună cu Centrul de Informare și Orientare Profesională a studenților să studieze posibilitățile de organizare a stagiilor de practică în străinătate la diferite întreprinderi, organizații etc.

2.8. În domeniul orientării profesionale, formării contingentului de studenți și consolidării relațiilor cu întreprinderile.

2.8.1. Să fie creat Consiliul Coordonator al CENIOP cu participarea reprezentanților partenerilor Sociali (ANOFM, Confederația Națională a Patronatelor, Asociația Micului Business, Biroul Național de Statistică, Camera de Industrie și Comerț) corpului profesoral didactic, studenților;

2.8.2. Centrul universitar CENIOP în conlucrare cu catedrele și facultățile să realizeze următoarele activități de orientare profesională:

- elaborarea materialelor publicitare privind specialitățile oferite de UTM;

- colaborarea cu liceele și alte instituții de învățământ preuniversitar privind promovarea imaginii universității, referitor la cariera profesională posibilă la finalizarea studiilor, a oportunităților

de încadrare în câmpul muncii;

- organizarea „Ziua ușilor deschise”, a Olimpiadelor Tehnice Republicane, a întâlnirilor cu foștii absolvenți ai UTM;

2.8.3. CENIOP va efectua următoarele activități:

- de informare prin elaborarea fișierelor cu oferte de stagii și angajări și prin fonduri documentare și pliante de prezentare a întreprinderilor;

- de organizare a modulelor de formare a studenților anului I privind prezentarea mediului economic și perspectivelor profesionale;

- de instruire și asistență consultativă a studenților anilor II - IV referitor la; redactarea unui CV, a unei scrisori de motivare, pregătirea către un interviu pentru un stagiu de practică sau un loc de muncă, tehnicile de căutare a unui stagiu sau unui loc de muncă pentru încadrarea profesională;

- va acorda asistență studenților în căutarea unui stagiu de practică sau a unui loc de muncă;

- va organiza „Zilei carierei” cu participarea reprezentanților întreprinderilor privind obținerea unui stagiu de practică sau unui loc de muncă.

2.8.4. CENIOP de comun acord cu catedrele și facultățile va finaliza crearea rețelei de 500 întreprinderi în cadrul parteneriatului UTM - mediul economic privind colaborarea în organizarea stagiilor de practică și posibila angajare în câmpul muncii a absolvenților.

2.9. În domeniul activității Bibliotecii și mass-media

2.9.1. Desfășoarea unui program de activități culturale ale Bibliotecii cu genericul „Orizontul profesiei ingineresti”;

2.9.2. Realizarea programul „Biblioteca în ajutorul licențiatului”.

2.9.3. Lansarea bazelor de date bibliografice „Articole științifice din revistele de specialitate” și „Personalități ale UTM”.

2.9.4. Extinderea achiziției de publicații în format electronic întru asigurarea acoperirii informaționale a domeniilor noi și a celor insuficient reflectate în colecțiile bibliotecii;

2.9.5. Acordarea prin intermediul Ziarului „Mesager Universitar” a unui ajutor activiștilor studențești în pregătirea și lansarea publicațiilor independente, având grijă de aspectul lor lingvistic și moral.

2.10. În domeniul informatizării

1.1.1. Urgentarea procesului de elaborare a materialelor didactice în formă electronică, necesare pentru studenții învățământului cu frecvență redusă și pentru instruirea la distanță și crearea condițiilor favorabile de acces la aceste materiale.

1.1.2. Elaborarea proiectului de modificare a rețelelor informatice universitare, a principiilor noi de administrare a acestora în scopul ridicării fiabilității și calității de prelucrare a datelor, crearea centrelor de suport tehnic și de reparație a echipamentelor informatice.

1.1.3. Crearea unui fond centralizat de dezvoltare a infrastructurii informaționale.

Responsabil de ediție - Marina Romanciuc

Editor - Universitatea Tehnică a Moldovei.
Materiale puteți expedia la redacție și prin poșta electronică
pe adresa: mesager@adm.utm.md

Echipe redacției:

Marina ROMANCIUC - corespondent, Dorian SARANCIUC - fotograf.

Design: Viorica OSTAȘ-TOFAN

Înregistrare la Ministerul Justiției al RM cu nr. 42 din 16.02.1998

Tiparul: Editura „PRAG-3”

Comanda: 2243

Tiraj: 2200

Anexă la ziarul „Mesager Universitar”

Centrul universitar de Informare și Orientare Profesională

CENIOP

Nr. 1. Ianuarie 2008

CENIOP:

o șansă pentru un viitor mai bun

Centrul Universitar de Informare și Orientare Profesională al Universității Tehnice din Moldova (în continuare CENIOP) a luat ființă în urma unui program TEMPUS, la care au participat: Universitatea de Stat din Moldova (USM), precum și partenerii străini: Academia din Grenoble (Franța) și Universitatea Mării Egee (Grecia).

CENIOP este creat ca structură specializată a Universității Tehnice a Moldovei în conformitate cu prevederile Proiectului Tempus JEP-25121-2004 „Serviciul de orientare și plasare în câmpul muncii a studenților” și actele normative ale Ministerului Educației și Tineretului al Republicii Moldova.

În activitatea sa CENIOP se conduce de Constituția Republicii Moldova, Legea învățământului, actele normative ale Ministerului Educației și Tineretului al Republicii Moldova, actele legislative și normative în domeniul ocupării forței de muncă, Carta Universității, precum și de prevederile Statutului CENIOP.

CENIOP are următoarele obiective fundamentale:

- Promovarea valorilor universitare și a imaginii Universității Tehnice în rândul

tinerilor, inclusiv a absolvenților liceelor, colegiilor, școlilor profesionale, studenților și absolvenților Universității Tehnice a Moldovei.

- Susținerea, informarea și consultarea elevilor și a absolvenților liceelor privind orientarea profesională.

- Informarea studenților cu privire la procesul și actul de învățământ, stadii de practică în țară și în străinătate, activități

extrauniversitare, redactarea CV-ului și elaborarea unei scrisori de intenție, perspective de angajare în domeniu, oferte de muncă ale diferitelor instituții și organizații.

Centrul Universitar de Informare și Orientare Profesională tinde a fi o verigă de legătură între absolvenții liceelor și membrii comunității universitare, pe de o parte, și studenți, absolvenți, angajatori și instituții publice, pe de altă parte.

Scopul principal al CENIOP este de a asigura studenților și absolvenților servicii de informare profesională și orientare în carieră, de a-i ajuta pe cei interesați cu informații și consultanță privind accesul la cea mai potrivită formă de pregătire profesională, precum și în căutarea și pregătirea pentru ocuparea celui mai potrivit loc de muncă.

De asemenea, un obiectiv important al centrului este de a mediatiza programele de pregătire și perfecționare disponibile.

CENIOP completează oferta de servicii pentru studenți ai Universității Tehnice a Moldovei, pentru a răspunde nevoilor de consiliere și orientare profesională semnificate de studenți.

Prin activitățile desfășurate în cadrul CENIOP se urmărește centrarea atenției asupra priorităților definite în Carta Universitară, realizarea unei colaborări cu toți partenerii implicați în activitatea universitară și extrauniversitară, precum și adaptarea politicii educaționale la nevoile educaționale și ale economiei actuale.

CENIOP acordă consultanță și sprijin metodologic în următoarele direcții:

- Pregătirea studenților pentru interviul de selecție, redactarea unui CV, a unei scrisori de intenție;

- Prospectarea permanentă a pieței muncii și promovarea acțiunilor specifice cunoașterii întreprinderilor, firmelor și nevoilor de personal cu calificare academică în campusul universitar;

- Asigurarea și facilitarea participării studenților la târguri de joburi și alte activități destinate găsirii unui loc de muncă;

- Organizarea întâlnirilor cu angajatorii pentru promovarea ofertelor instituțiilor și recrutarea studenților;

- Identificarea diferitelor materiale legate de cerere și oferta pe piața muncii;

- Descrierea site-urilor internaționale care se ocupă cu plasarea studenților și absolvenților, cu detalierea serviciilor oferite, precum și calitățile tehnice ale acestora;

- Păstrarea legăturii permanente cu Agenția Națională de Ocupare a Forței de Muncă.

CENIOP colaborează cu ziarul Universității Tehnice a Moldovei „Mesager Universitar”, cu Editura UTM în editarea broșurilor pentru informarea elevilor-absolvenți ai liceelor, școlii medii, colegiilor, școlilor profesionale cu privire la admiterea în universitate, cunoașterea specializărilor și profilurilor din cadrul Universității Tehnice a Moldovei.

Drumurile carierei

Ce etape trebuie să parcurgi pentru a-ți găsi un loc de muncă?

Foarte mulți tineri care își caută un loc de muncă, mai ales cei care fac acest lucru pentru prima dată, se simt dezorientați nu știu unde să se ducă și cum anume să se comporte. Lucrurile nu sunt deloc ușoare, dar nici foarte dificile, există câteva principii și etape pe care trebuie să le parcurgă, cunoașterea acestora ducând la depășirea stării de deusolare sau dezorientare.

Odată ce ai aflat că o anumită firmă/instituție are locuri de muncă interesante pentru tine trebuie să înveți să scrii o **scrisoare de intenție**, să concepi un **CV**, să susții un **interviu**. Nu sunt niște lucruri complicate, dar trebuie să cunoști anumite reguli și „secrete” care te pot ajuta să câștigi această competiție pe zi ce trece mai acerbă.

CURRICULUM VITAE

- CV-ul este un fel de autobiografie a experienței tale profesionale care oferă informații importante despre persoana ta.
- Există mai multe tipuri de CV și tu trebuie să le ai la îndemână pentru orice ocazie particulară.
- În conceperea unui CV trebuie să respectați anumite reguli și să nu comiți anumite greșeli.

SCRISOAREA DE INTENȚIE

- Scrisoarea de intenție sau de motivație (denumită și scrisoare de prezentare), este prima modalitate de a vă prezenta, de a vă face cunoscute „punctele forte” care vă fac un candidat favorit pentru jobul solicitat.
- Poți scrie o scrisoare de intenție în urma unui anunț publicitar (ziare sau reviste), în urma unei recomandări sau în alte contexte.
- Scrisoare de intenție nu trebuie să conțină informațiile din CV.
- Conținutul scrisorii trebuie să precizeze, în primul rând, postul vizat și sursa din care a fost obținută informația.

INTERVIUL PENTRU ANGAJARE

- Dacă din CV-ul tău angajatorul a observat că poți fi potrivit pentru un anumit post, vei fi invitat să susții un interviu.
- Interviul este o conversație pe care o porți cu diferiți funcționari de conducere de la firma/instituția respectivă, despre abilitățile tale profesionale, despre motivația de a lucra la firma respectivă.
- La un interviu trebuie să știi să comunici, să eviți capcanele sau întrebările încuietoare, să arăți că ești persoana potrivită pentru postul respectiv

Persoanele de contact ale facultăților cu CENIOP

În scopul mobilizării corpului profesoral – didactic și al studenților privind desfășurarea colaborării eficiente a Facultăților cu Centrul universitar de informare și orientare profesională (CENIOP) al Universității Tehnice a Moldovei, conform prevederilor Proiectului Tempus "SOPE" JEP – 25121 – 2004 "Serviciul de orientare și plasare a studenților" au fost numite persoanele de contact ale facultăților cu Centrul – CENIOP din rândul cadrelor didactice:

- **Facultatea de Radioelectronică și Telecomunicații** – Țurcanu Dinu, lector superior;
- **Facultatea de Energetică** – Gropa Victor, lector superior;
- **Facultatea de Calculatoare, Informatică și Microelectronică** – Feodorov Ion, lector superior;
- **Facultatea de Tehnologie și Management în Industria Alimentară** – Cara-

bulea Boris, conf.univ., dr.;

- **Facultatea de Inginerie și Management în Construcția de Mașini** – Nistreanu Arcadii, conf. univ., dr.;
- **Facultatea de Inginerie și Management în Mecanică** – Ojog Aurelia, lector superior;

- **Facultatea de Industrie Ușoară** – Siroș Nionila, lector superior;
- **Facultatea de Urbanism și Arhitectură** – Dumitrașcu Petru, conf. univ., dr.;
- **Facultatea de Cadastru, Geodezie și Construcții** – Cazacu Oleg, conf. univ., dr.;
- **Facultatea de Inginerie Economică și Business** – Ciloci Rafael, conf. univ., dr.

Studenții de la Energetică ne-au ajutat în activitatea de Orientare Profesională

Prin Orientare Profesională înțelegem, în primul rând, o activitate care îi ajută pe viitorii studenți să-și aleagă corect instituția de învățămînt, facultatea, specialitatea.

A alege corect înseamnă:

1. Viitorul student să nu cadă sub influența specialităților „la modă”, deoarece apare riscul de a rămâne candidat la studenție mai mulți ani la rând;

2. Specialitatea solicitată să fie una dintre cele dorite;

3. Absolventul instituției de învățămînt, având studii într-un anumit domeniu, să fie solicitat pentru angajare în câmpul muncii conform specialității obținute (în caz contrar, absolventul va nimeri în rândurile șomerilor sau va avea o activitate diferită de profesia obținută).

În contextul punctului 3 de mai sus vom menționa că, începând de prin anul 1999, se observă o învioreare crescândă a economiei Republicii Moldova anume în domeniile unde se cer cadre ingineresti, de aceea în prezent, practic, orice absolvent al UTM are posibilitatea de a găsi un loc de lucru conform profesiei obținute.

La UTM activitatea de Orientare Profesională printre viitorii studenți se face, în primul rând, de către cadrele didactice ale UTM, inclusiv colaboratorii Centrului universitar CENIOP. Anul acesta s-a dovedit a fi foarte eficientă participarea studenților UTM în procesul de Orientare Profesională. În acest sens ne-au ajutat, în temei, studenții de la Facultatea

de Energetică. Nu vom aduce aici lista acelor studenți, deoarece am temerea să nu se supere cei pe care i-aș scăpa din vedere la alcătuirea listei. Subliniez, toți cei care ne-au acordat ajutorul au avut o atitudine foarte responsabilă. Le mulțumim tuturor și fiecărui în parte. **Bravo vouă, studenți de la Energetică!**

În ce a constat ajutorul acelor studenți? Au repartizat materiale informative despre UTM elevilor claselor absolvente, diriginților acelor clase, direcțiilor școlilor sau liceelor absolvite de ei sau din localitățile de baștină ale studenților. Unii dintre studenți chiar au luat cuvântul la seratele de întâlnire cu absolvenții și au prezentat informații despre UTM.

Având în vedere ajutorul efectiv al studenților de la Energetică, **facem un apel către toți studenții UTM** care au înțeles cât de prestigioasă este Universitatea noastră, cât de atractive și solicitate sunt specialitățile de la UTM.

Vă invităm să participați la activitatea de Orientare Profesională a viitorilor studenți!

Materialele informative despre UTM puteți pot fi obținute în biroul 111, blocul 1 (tel. 23-51-85), CENIOP (tel. 92-92-28).

Rectoratul și decanatele vă vor fi recunoscători.

Ion NEGRU,
decan pentru Informare,
Orientare Profesională și Formarea
Contingentului de Studenți

nală, str. Studenților 9/9, blocul de studii nr. 5, parter; telefon: 92-92-15, 92-92-28.

La **Managementul carierei**, studenții vor afla despre pașii planificării carierei, întocmirea corectă a unui Curriculum Vitae și a scrisorilor de intenție, prezentarea la interviu și alcătuirea unui plan de dezvoltare a carierei.

Oferte de muncă

SC „Moldavian Auto Center” SRL
Oferă următoarele lucruri vacante de muncă:

- Manager vânzări auto;
- Manager vânzări piese auto;
- Diagnostician auto;
- Electrician auto;
- Mecanic auto;
- Lăcătuș auto;
- Lucrători în secția vopsire.

Firma „MOTOGRUP SERVICE” SRL specializată în realizarea pieselor auto propune următoarele locuri vacante de muncă:

- Manager-vânzări piese auto;
- Curier/manager-vânzări piese auto.

„Orvento-Metall Trading Co” SRL propune următoarele posturi vacante de muncă:

- Inginer-mecanic;
- Inginer-tehnolog;
- Inginer-constructor;
- Inginer-electric;
- Electrosudor;
- Strungar;
- Mecanic etc.

Compania vinicolă „ACOREX WINE HOLDING” anunță concurs pentru ocuparea locurilor vacante de muncă în Departamentul marketing:

- Specialist design-grafic
- Analist

În vederea plasării în câmpul muncii a tinerilor specialiști absolvenți ai UTM Direcția Colegiului Național de Viticultură și Vinificație din Chișinău, secția studii propune următoarele locuri:

- cadre didactice ce ar asigura predarea disciplinelor:
- ✓ Desen tehnic;
- ✓ Procese și aparate;
- ✓ Utilaj tehnologic;
- Automatizări, electronică.

Supermarketul de electrocasnice BOMBA Propune următoarele locuri vacante de muncă:

- Vânzător-consultant;
- Controlor în secția garanții.

Notă: Informații privind ofertele de muncă publicate pot fi solicitate la **CENIOP, secția Relații cu întreprinderile**, telefon: 92-92-29.

Ce oferă personalul CENIOP?

- Informații despre:
 - Facultățile și specialitățile Universității Tehnice a Moldovei;
 - Admiterea la UTM, ciclurile I-licență, II-masterat; III- doctorat.
 - Oferta educațională completă a instituției noastre: anul I licență zi și frecvență redusă, cursuri de pregătire pentru admitere la UTM, taxe de studii, continuare de studii, studii de masterat, studii postuniversitare,.
- Consultanță în alegerea carierei:
 - redactarea scrisorii de intenție;
 - pregătirea unui CV;
 - pregătirea interviului de selecție etc.
- Oferte de locuri de muncă (part time și full time) pentru studenții și absolvenții Universității Tehnice a Moldovei.
- Concepe și distribuie diverse broșuri, afișe, pliante despre oferta educațională completă a Universității Tehnice a Moldovei.

Ce puteți găsi la CENIOP?

- Oferte de locuri de muncă;
- Metodologii de Admitere la Universitatea Tehnică a Moldovei;
- Afișe și pliante despre admitere;
- Profiluri ocupaționale cu descrierea specialităților;
- Baza de date a tuturor întreprinderilor industriale din Republica Moldova;

CUI SE ADRESEAZĂ PERSONALUL CENIOP?

- ✓ elevilor de liceu, potentiali studenți ai Universității Tehnice a Moldovei;
- ✓ studenților care se gândesc din timp la viitoarea carieră;
- ✓ studenților universității noastre care caută un loc pentru stagiul de practică sau un loc de munca part-time;
- ✓ absolvenților universității noastre;
- ✓ angajaților.

Adresa:
Universitatea Tehnică a Moldovei,
str. Studenților 9/9, blocul de studii nr. 5,
parter, telefon: 92.92.15; 92.92.28;
92.92.29; fax: 92-92-15.

ANUNȚ

Treninguri gratuite pentru studenții UTM

Studenții Universității Tehnice se pot înscrie la treninguri gratuite cu privire la managementul carierei. Treningurile sunt organizate de Centrul universitar de Informare și Orientare Profesio-

Responsabil de ediție: Elena Muravschi

Design: Viorica Ostaș-Tofan; **Corector:** Marina Romanciuc